JURNALUL® S.F.

Premiul Convenţiei Europene de SF
EUROCON '94

Anul IV Nr. 124-125; 14–28 IUNIE
Săptămînal de cultură
SF, HORROR ŞI FANTASY
24 pagini - 350 lei

Deoarece una dintre bunicile sale a emigrat în America din Cluj, scriitorul Norman Spinrad a ales ca debutul mondial al cărţii soţiei sale - N. Lee Wood să aibă loc în ROMÂNIA.

Top aprilie 30

1) Robert Bloch – Omuleții de lut (JSF 107)
2) Sebastian A. Corn – Adrenergic (JSF 89-90)
3) Costi Gurgu – Corozlunea (JSF 98)
4) Liviu Radu – Epitaf pentru Laura (JSF 99)
5) Mihail Grămescu – Apocrifa după Maria (JSF 103)
6) Florin Pîtea – Shai Tan (CPSF 517-518)
7) Octavia E. Butler – Copil de sînge (JSF 106)
8) Don Simon – Workers (JSF 66)
9) Costi Gurgu – Respirația Morții (JSF 103)
10) Don Simon – Zidul (JSF 99)
11) Costi Gurgu – Povestea CuCyber (JSF 102)
12) Sebastian A. Corn – Farial (JSF 67)
13) Aurelius Belei – Alpha Borealis (JSF 105)
14) Don Simon – U-TV Man (JSF 75)
15) Ana-Maria Negrilă – Schimbarea la față (JSF 85)
16) Philip K. Dick – Credința părinților noștri (JSF 114)
17) Mihail Grămescu – Șoricica (JSF 104)
18) Costi Gurgu – Robert (JSF 100)
19) Ionuț Bănuță & Sebastian A. Corn – Ragnarök (JSF 81-82)
20) Michael Haulică – Madia Mangalena sau dincolo de ură (JSF 66)
21) Ana Maria Negrilă – Copilăria lui Munchausen (JSF 92)
22) George Alec Effinger – Extratereștrii care știau totul, dar absolut totul (JSF 108)
23) Ana Veronica Mircea – Paradisul bărbaților (***NEW***) (JSF 110)
24) Aurelius Belei – Vă lipsește un tehnosaur? (JSF 104)
25) Mihail Grămescu – Mirosul fricii (JSF - 74)
26) Costi Gurgu – Wops (CPSF 506)
27) Aurelius Belei – Vă lipsește un tehnosaur? (JSF 104)
28) Sebastian A. Corn – Așteptînd exodul din Goatza (JSF 69)
28) Ana Veronica Mircea – Kill (CPSF 507)
29) Mike Resnick – Necazurile lui Blumberg-Balaur (JSF 104)
30) Nicolae C. Ariton – O trompetă și un inel (JSF 107)

CLASAMENT MARTIE - 95

1) DON SIMON	427 p.
2) COSTI GURGU	410 p.
3) SEBASTIAN A. CORN	355 p.
4) MIHAIL GRAMESCU	256 p.
5) LIVIU RADU	184 p.
6) ANA MARIA NEGRILA	176 p.
7) AURELIUS BELEI	150 p.
8) FLORIN PITEA	147 p.
9) ANA VERONICA MIRCEA	95 p.
10) MICHAEL HAULICA	89 p.
11) CATALIN IONESCU	39 p.
12) NICOLAE C. ARITON	36 p.
13) RADU PAVEL GHEO	32 P.
14) CRISTIAN LAZARESCU	20 p.
15) BANUT IVANESCU	19 p.
16) MIHAI VICTOR STOICA	18 p.
17) ADRIAN TRIF	17 p.
18) MIRCEA LIVIU GOGA	14 p.
19) ADRIAN BĂNUȚĂ	14 p.
20) LIVIU SURUGIU	13 p.
21) MONICA NICOLAU	12 p.
22) RADU DRAGOS NEACSU	10 p.
23) OVIDIU BUFNILA	9 p.
24) POMPILIAN TOFILESCU	9 p.
25) GABRIEL BRĂILĂ	7 p.
26) PAUL IOAN	5 p.

Așa că mulțumesc celor care au rămas alături și celor care abia au intrat în Clubul Topului 30 și, rușine celor care s-au descurajat după primele încercări *(deși nu credeam că un premiu poate* descuraja???). Oricum, de data aceasta, cel mai aproape de adevăr și deci cîștigătorul etapei, este

„Dragos - alias Shadow - alias Tony Iommy",

care s-a remarcat și prin fidelitatea față de două rubrici ale JSF: *TOP 30* și *Muzica Sferelor* !! Pentru a-ți ridica PREMIUL, ia legătura cu redacția JSF – marțea ori miercurea după ora 16,00.

În ce privește evoluția Topului – un nou Alien pătrunde în forță (așa cum ne-au obișnuit Ei), direct pe locul 16 – Philip K. Dick – „Credința părinților noștri". Să vedem dacă și evoluția sa viitoare va fi la fel de strălucită ca a celorlalți doi: Robert Bloch, care iată, după două luni, se află deja pe primul loc – luna aprilie machează astfel începutul supremației Alienilor asupra băștinașilor; și Octavia Butler care încet, dar sigur, aspiră la aceeași glorie (ian.-15; feb.-11; martie-8; aprilie-7.).

Și cam atît despre Alieni, cît și despre *new-entry*, întrucît P.K. Dick este singurul care reușește pătrunderea de data asta.

Au fost aproape de succes: Radu Pavel Gheo – „Cîntul pentru calea făr' de tihnă"; Don Simon – „Hollywood Virus"; Florin Pîtea – „Necropolis" și un alt Alien periculos – Mike Resnick – „Barnaby în exil".

Trebuie remarcat în continuare că, după ce în Top și-a asigurat un loc călduț, între primele 5 poziții, Liviu Radu dă din coate puternic în Clasament (ian.-8; feb.-8; martie-7; aprilie-5).

O oarecare perioadă de pesimism caracterizează evoluția lui Sebastian A. Corn, care după ce 3 luni a fost liderul necontestat al *Topului 30* și locul 2 al *Clasamentului (după Don Simon, la care voi reveni imediat)*, coboară atît în Top, cedînd locul 1 unui Alien *(nu știu dacă din pricina vestitei ospitalități românești?!)* și de asemenea în Clasament, unde luni de zile a fost secondat la numai cîteva puncte de către Costi Gurgu, care iată, trece acum pe locul 2 al Clasamentului, menținîndu-și însă cu greu poziția în Top („Corozlunea" – locul 3), în fața mișcării tip buldozer a lui Liviu Radu („Epitaf pentru Laura" – locul 4) și Mihail Grămescu („Apocrifa după Maria" – locul 5).

Printre toate aceste mișcări ascendente și descendente, se distinge baletul lui Don Simon – cel mai dinamic element al Topului. Textele sale urcă și coboară cu o repeziciune curioasă. Și dacă luna asta vedeți că un text i-a căzut „h" poziții, nu vă faceți griji, e mai mult ca sigur că luna viitoare îi va urca „h+/–1".

În contrast cu el, Ana-Maria Negrilă este demnă de invidiat pentru statornicia sa. Pare că toate fluctuațiile din jur nu pot s-o scoată cu mai mult de un loc (în sus sau în jos) din pozițiile în care s-a înrădăcinat în primele două luni.

Dar, vin ei, iepurașii! (vorba Cuiva, știm noi cine).

CONCLUZIE: Trimiteți-mi pentru Top 30 – MAI, minitopurile Voastre (15-20 locuri – nu e o greșeală de tipar. Repet: 15-20 locuri), cu texte de autori români din '94 și texte de autori români și străini, din '95 (inclusiv luna mai), din orice publicație SF, mai puțin fanzine. Pentru JSF, pînă la nr. 122, inclusiv.

Maciste

POȘTA REDACȚIEI

Adi B. URCĂU (Ploiești) - Am înțeles eu că ai avut o tentativă de a comite SF, dar, din păcate nu ați reușit să comiteți nici sf și nici literatură. Nu vă descurajați pentru că majoritatea au început ca voi. În Ploiești există unul dintre cele mai puternice cluburi din țară, așa că ar fi bine să încerci să-l contactezi. Asta dacă dorești să te perfecționezi în domeniul SF.

Matei Alexandru MOCANU (Zimnicea) - Atunci cînd te vei hotărî să scrii ceva serios și nu doar glumițe la care neuronii nici măcar nu vibrează, necum să fie folosiți intens, te aștept cu interes pentru că dacă reușești să tmaspui în literatură sfidarea pe care o simulezi (?) poate ieși ceva interesant. "Metamorfoza" e banală, iar scrisoarea nu ne-a smuls nici măcar un zîmbet chinuit.

Cosmin DRĂGHICI (Zimnicea) - Se vede că ești stresat de dragii noștri vecini răsăriteni (de fapt înaintea lor e și normală, chestia asta). Cea mai haioasă chestie din scrisoare a fost aia cu JSF=Jamahiria Studenților Falimentari. În ceea ce privește o eventuală carieră de scriitor... n-aș prea crede.

Dorian ANDONE (Galați) - "Pasărea care doarme în zbor" ar fi putu fi un text interesant, dacă finalul n-ar fi aruncat proza în teancul cu dulcegării demonetizate și lipsite de nerv. De asemenea, conflictul este slab, chiar și pentru o schiță de o pagină și jumătate. Te sfătuiesc să o lași într-un sertar vreo lună de zile, iar apoi să o iei la refăcut. Pînă una-alta sînt curios să-ți citesc și alte producții.

Adi HEGHEDUȘ (Oradea) - O plăcută surpriză. Se vede clar că ai disponibilități, dar încă nu le utilizezi la maximum de potențial și nu ești suficient de explicit la dezvoltarea acțiunii ceea determină un înalt grad de confuzie al textului, efectiv uiți de unde ai plecat. Încearcă să-ți limpezești totul în minte și apoi pune pe hîrtie. Mai trimite (însă dactilo pentru că ai un scris destul de greu lizibil).

Ștefan NICA (București) - Opiniile, hai să le zicem estetice, pe care le expui în epistola ce-ți însoțește desenele au prăvălit întreaga redacție în considerații freudiene. *You have a obssesion, baby!* În privința desenelor, ar fi indicat să renunți la inspirarea din comicsuri. Fiindcă veni vorba cred că ai putea realiza niște bedeuri interesante. Ce-ar fi să treci într-o miercuri după-amiaza pe la redacție cu mai multe desene ca să discutăm pe marginea lor?

NEUROMANTUL de pe str. Argeș, bl. 22, ap. 7, Craiova, 1100 Oferă: Fundațiile, Dunele, Mașinăria Rock and Roll, Transhumanțe galactice (Oswald Horer), Stea dublă (Heinlein), Carrie, Ferma oamenilor de piatră (Bărbulescu & Anania), Casa veșniciei (van Vogt), Valea timpului pierdut (antologie SF francez), ciclul Baphomet (Barbet), Neuromantul (Gibson), Agentul haosului (Spinrad).

CPSF: 503, 504, 506, 507, 511, 512, 513, 514, 516. Nautilus 2, 3,/ '92 (partea referitoare la numerele din JSF n-am mai publicat-o pentru că ai deja un client: Remus Cernea (tel. 01-2405380) dorește să le ia pe toate, sună-l)

Caută: JSF: numărul special SEX-FICTION, N. Spinrad - Solarienii.

bar-*Bl*-schön

A propos de o traducere...

În numărul 120 al JURNALULUI SF, dl. Liviu Radu semnala, în cadrul rubricii „Vitrina cu iluzii", cîteva neajunsuri ale unei traduceri recente din Michael Crichton. Hilarele apariții în text ale unor termeni precum „gazele exotice" erau explicate prin supoziția că „nu orice editură își poate permite un traducător specialist în SF de talia unor I.D. Brana, M.D. Pavelescu sau Șt. Ghidoveanu". Iată însă că și o editură care și-a făcut un titlu de glorie din promovarea SF-ului de bună calitate poate să dea cu bîta-n baltă.

Apariția antologiei „Prietenii Fundației" a constituit încununarea uneia din cele mai îndrăznețe întreprinderi editoriale post-revoluționare. NEMIRA a ales pentru acest „final de partidă" un traducător (credem noi) verificat: domnul Emilian Bazac, care și-a exersat talentul transpunînd în românește și „Preludiul Fundației", „Fundația renăscută", „A doua Fundație" și „Fundația și Pămîntul". În calitatea sa de traducător al operei asimoviene, dl. Bazac făcuse o muncă absolut onorabilă. Pînă acum.

Odată însă cu traducerea textului semnat de Connie Willis, „Dilema", traducătorul începe să gafeze, năruindu-ne impresia relativ bună pe care ne-o trezise pînă atunci.

Nimic de obiectat la nivel strict filologic: textul curge lin și nu întîlnim dezacorduri, pleonasme ori alte licențe. Gafele apar atunci cînd se încearcă transpunerea în românește a titlurilor unor scrieri asimoviene, fără a cunoaște conținutul lor. Cîteva exemple: „The Rest of the Robots" devine (!) „Odihna roboților"; „Runaround" devine „În jurul cozii" (oribilă găselniță!), deși, încă din 1970, de la prima ediție românească a culegerii „Eu, robotul", titlul încetățenit al acestei proze a devenit „Fuga în cerc"; antologia lui Harlan Ellison, „Last dangerous visions", este schimonosită în „Ultimele imagini periculoase"; în fine, „The Complete Robot", culegerea omnibus realizată în 1983 de editura Doubleday, care conține povestirile cu roboți din „I, robot" și „The Rest of the Robots", plus cîteva inedite în volum, devine, pentru traducător, „Robotul complet".

Voi fi, poate, acuzat că mă leg de aspecte nesemnificative, dar gîndiți-vă puțin! Antologia aceasta s-a vrut un Omagiu adus Bunului Doctor și activității sale semicentenare. Era oare chiar atît de greu să fie respectat, dacă nu litera, măcar spiritul operei sale? Editura NEMIRA își poate permite traducători de elită! Sau, mai exact, lectori atenți și mai știutori într-ale SF-ului!

Trăgînd linia și adunînd: un punct mare și roșu pentru Nemira, la încheierea acestui ciclu, pentru a ni-l fi dăruit, dar și unul, ceva mai mic și negru, pentru gafele comise.

Horia Nicola URSU

JURNALUL ®

Editat de: INTACT SF

PREMIILE CONVENȚIEI NAȚIONALE DE SF 1993 - PLOIEȘTI
CONVENȚIEI EUROPENE DE SF 1994 - TIMIȘOARA
GEOVALY SRL - BUCUREȘTI (activitate promoțională)
CONVENȚIEI NAȚIONALE DE SF 1994 - BAIA MARE

COLECTIVUL DE REDACȚIE :

Adrian BĂNUȚĂ
(REDACTOR ȘEF)

Număr realizat de:
Nicolae C. ARITON,
Ionuț BĂNUȚĂ,
Remus CERNEA,
Mihail GRĂMESCU,
Costi GURGU,
Florin Iulian HRIB,
Isabela ION,
Cristian IONESCU,
Liviu RADU,
Don SIMON,
Cătălin TENIȚĂ,
Florin Mircea TUDOR.
(REDACTORI)

ADRESA REDACȚIEI:
Șoseaua București-Ploiești, nr. 25-27, sector 1, București
Tel. 2107136, 2109366, 2109946

RĂSPUNDEREA MATERIALELOR INFORMATIVE REVINE AUTORILOR

Tehnoredactare computerizată *Adrian și Ionuț BĂNUȚĂ*

Culegere: *Ruxandra ROGOJINARU*

Corectură: *Remus CERNEA, Cătălin TENIȚĂ*

Montaj offset: *Georgiana DUCMAN, Mariana SEBE, Silvana GREERE*

JURNALUL S.F. este înscris în Catalogul Presei la poziția 2.128. Abonamentele se pot face la orice centru RODIPET. Cititorii din străinătate se pot abona prin RODIPET SA PO BOX 33-35, telex 11995 Telefax 3129432 București - România Piața Presei Libere nr. 1

Acest săptămînal face parte din rețeaua națională a publicațiilor JURNALUL

Director administrativ: Titus GUVIR
Redactor șef: Marius TUCĂ

Tiparul executat la INTACT

„Ce-ați fost înainte de a fi viori?" cu acompaniament de trompetă

Poate că madam Protopopescu îl văzuse pe Dumnezeu în ultimele sale clipe, dar nu era nimic sigur.

De cîte ori mă gîndesc la Ovidiu Bufnilă, îmi vine în minte o imagine bizară: văd un individ solid care ia de jos o piatră ovală, o ține bine într-o mînă și, cu ajutorul alteia, scoate așchii din prima, pînă cînd rămîne cu un topor bine cioplit... Îi pune un mîner, apoi îți dă cu el în cap...Ciudat... Bizar... Straniu... De unde asemenea imagine? Aplicînd regulile psihanalizei mele de amator, descifrez următoarele înțelesuri:

– Stilul lui Ovidiu Bufnilă pare, la prima vedere, bolovănos. Apoi îți dai seama cîtă migală, cît chin implică acel stil. Rezultatul este meritoriu, impresionant (acțiunea cioplirii pietrei).

– Bufnilă pornește de la elemente banale, sau pe care le prezintă drept banale (piatra luată de pe jos).

– Din aceste elemente banale, scoate niște efecte deosebit de surprinzătoare, de unde impresia unei lovituri în moalele capului.

Iată deci cum psihanaliza poate deveni un instrument de analiză literară...

Revenind la cartea lui Ovidiu Bufnilă.

Am început, ca omul serios, să citesc lucrare după lucrare. Domnul Mironov afirmă că Ovidiu Bufnilă este un foarte bun autor de short-short story. Am descoperit (domnule, se pare că încerc să mă cert cu toți!) că-mi plac mai mult textele mai lungi... Asta nu înseamnă că nu-mi plac și cele scurte (ca în bancul cu ciobanul cu oi negre și albe...)

Deci, după ce am citit „Moby Dick", am decis că asta-i povestea care-mi place cel mai mult. Cînd am ajuns la „Tombeau" am încercat s-o scald, pretinzînd că finalul e prea scurt, pentru a-mi păstra opțiunea inițială. Fiind conștient că foloseam un truc lipsit de seriozitate...

Pe urmă, „Babel", „Apocalips", „Calcio vechio", „Împușcă luna", „Strada Cosmos" (mai ales „Strada Cosmos") m-au făcut să renunț la a stabili vreun clasament, vreo ierarhie, vreo preferință.

Bufnilă scrie prea bine, are idei cu totul și cu totul uluitoare, șocante... Îți dă tot timpul cu toporul în cap... Riști, la un moment dat, să devii insensibil...

Și totul, toată atmosfera aceea suprarealistă, bizară, barocă, încărcată de detalii convingătoare, prea convingătoare, totul e scăldat în muzică de jazz...

Chiar și acolo unde nu se cîntă sau nu se vorbește de muzică, simți valurile de sunete ce te năpădesc, auzi saxofoane și trompete...

Bufnilă e un artist complex. Aluzia la jazz, la muzică în general (sau la pictură, sculptură, în alte cazuri) nu reprezintă decît aspectele vizibile ale concepției sale generale despre o literatură polimorfă, extinsă, care încearcă să acopere toate simțurile.

Nu poți vorbi despre literatura lui Bufnilă fără să-i remarci umorul absurd. Umor? Absurd? L-am categorisit, odată, drept urmuzian. Există ceva real în această afirmație. Bufnilă încearcă să rîdă, să glumească, dar îl simți că se oprește, că tragismul existențial, pe care-l simte extrem de profund, îl năpădește în ultima clipă și-i împiedică hohotul cè fusese gata să izbucnească... Iar lumea e plină de hazard, de lucruri inexplicabile, în afara logicii normale, banale... De aici îndoiala că lucrurile ar fi simple, de aici senzația de absurd și bizar...

Ovidiu Bufnilă e un autor mare, frămîntat de probleme profunde. Și la ce-i folosește? Editorii mai fac un gest sinucigaș, publicîndu-i cîte o carte. Difuzorii, mai pragmatici, refuză s-o accepte, pentru că un scriitor român nu înseamnă nimic pentru ei, dar să nu extind subiectul, îl voi trata și în recenzia cărții lui Aurel Cărășel...

Descopăr că lista celor de care trebuie să scap, pentru a-mi face și eu un loc sub soare, se lungește. Prieteni, prieteni, dar concurența-i serioasă... Grămescu, Bufnilă, Gurgu... Și cîți mai vin, Doamne! ce-i cu explozia asta de talent în țara românească, oameni buni? Parcă ne-ar fi năpădit extratereștrii... Apropos, ce-ați fost înainte de a fi viori?

Pardon, înainte de a fi scriitori de SF?

Liviu RADU

Vitrina cu iluzii

Jam session cu Ovidiu BUFNILA

1. *Moartea purpurie*, ed. Brâncuși, 1995, 48 de povestiri, 294 pag., 1900 lei.

2. În general, cînd vorbești despre o carte care ți-a plăcut mult spui că este superbă, desăvîrșită, plină de armonie. Mi-a plăcut *Moartea purpurie*, dar n-am să să spun că este superbă, desăvîrșită, plină de armonie. Nu am voie să o spun. Dacă aș spune ar însemna că sînt un fraier care a citit și nu a înțeles nimic. „Superb", „desăvîrșit", „armonios", astea-s atribute ale frumosului apolinic. Iar ceea ce scrie Ovidiu Bufnilă are un profund caracter dionisiac. Domnia sa nu făurește statui din marmură, perfecte în nemișcarea lor; statuile sale sînt mai degrabă din carne, pufînd să înmugurească, să se scofilcească, să explodeze, să evolueze în *altceva* din motive aparent aleatorii. Dacă Pan și-ar fi lăsat naiul și ar fi început să aștearnă cuvinte pe hîrtie, așa ar fi făcut-o.

3. În general, cînd se vorbește despre lucrarea unui scriitor se face distincția tranșantă dintre stil (formă) și idei (informație). După părerea mea (și a altora), nu este cea mai bună cale de urmat. Parafrazînd o celebră propoziție a lui McLuhan („Mediumul este mesajul") putem spune „Forma este informația". Așadar, o lucrare literară trebuie evaluată global. N-are nici un sens să spui că cutare este „scriitor de idei", iar cutare „stilist".

4. Deci să evaluăm cartea domnului Bufnilă. Global! Putem încerca mult și bine cu tocitul „sense of wonder" (vertij intelectual, simț al uimirii) sau cu mai noul „sense of lose" (simțul pierderii); acestea sînt niște criterii necesare, însă deloc suficiente. Pentru *Moartea purpurie* trebuie găsit unul nou! În lipsa altei denumiri mai bune, să-i spunem „sense of jazz".

5. O să deschid cartea absolut la întîmplare și o să copiez toată pagina. Deci 264.

MObius

Era frumoasă Cristilda... Rîdea de dimineața și pînă seara... O nebună... I-aș fi tras niște palme... Și ea mie!

– Idiotule! Bonjuristule! Malagambistule!

– Curva dracului!

Ce să-i faci Cristildei... S-o iei de piele... Și mai și mințea putoarea dracului! Mințea de înghețau apele... Că o să vină o cometă... Că ea-i făcioara Maria renăscută... Că o să fie cutremur... Bazaconii... Să nu-i rupi gîtul? Acum nici nu mă mai lasă să-mi scriu cărțile... Strigă din balcon trecătorilor că mă iubește... Că-i rănită de moarte! Dracu' s-o ia! Eu îmi scriam paginile de foarte multe ori. Le rupeam. Le aruncam la coș. Inventam povești pe care le vindeam pe te miri ce. Dar zău, pe cuvînt, reușeam să-mi fac rost de niște bani pentru țigări și pentru o sticlă de vin de la Sachs. Dar venea țăcănita asta și-mi arunca pe fereastră tot felul de pietre și zicea că-s din Lună. Nesimțita! Umbla toată ziua pe la Boli Venerice. Se ținea scai după doctori. O umflau doctorii cu tot felul de pastile... Se umfla în pene și-mi dădea cu tifla! Era și hoață Cristilda... au prins-o de

6. Cam ăsta este „simțul jazzului" la Bufnilă. Naturalețea discursului, temperamentalitatea prozei, bizareria atmosferei, senzația că textul se scrie singur chiar în fața ta, relația intimă dintre scriitor și cititor. S-o luăm de pildă pe aceasta din urmă. Lecturînd, să spunem, *Jocul lui Ender*, *Fundația* sau *Dune*, cărți întrutotul admirabile, ai probabil aceași senzație pe care o capeți la un concert Pink Floyd cu 100.000 de oameni, lasere și alte efecte speciale de milioane de dolari. Citind însă prozele lui Ovidiu Bufnilă, ai cu certitudine senzația pe care o capeți la un *jam session* dintr-un bar din New Orleans, patria jazzului. Nu numai aceea a performanței live, dar și aceea a apropierii sufletești. Parcurgînd poveștile din *Moartea purpurie*, ajungi să crezi că ele au fost făcute special pentru tine, numai pentru tine.

7. Un alt concept în descifrarea textelor domnului Bufnilă ar fi „șvungul" (swingul), termen foarte folosit în jazz și împrumutat la noi din germană (schwung = elan, avînt). Uitîndu-mă prin Webster's Encyclopedical Dictionary găsesc, printre altele, următoarea definiție a swingului: „element ritmic care stîrnește dansatorii sau ascultătorii să se miște în ritmul jazzului". Și într-adevăr, prozele pline de vitalitate din MOARTEA PURPURIE determină cititorul să se plieze pe structura lor, să trălască, cel puțin pe perioada lecturării, în ritmul dictat de ele. „Tombeau", „Moartea purpurie", „Babel", „Cinematograful", „Apocalips", „Tango", „Break down the wall!" te atrag în lumile lor deloc plauzibile și totuși, paradoxal, de un realism desăvîrșit, te fac să devii concitadin cu madam Protopopescu, Berbol, Ismail, Adam 001, Gebel și toți ceilalți.

Însă aceste lucrări nu se reduc la o atmosferă stranie, la un umor spumos, un suprarealism absurd. În fiecare poveste vei găsi idei politice, sociale, de filozofie a culturii, vei găsi dramele sau succesele de mucava ale unor oameni claustrați în niște universuri provinciale, unde niciodată nu se întîmplă nimic, sau, dimpotrivă, unde totul este posibil, veți găsi...

Știți ceva? De fapt nu știu ce veți găsi sau ce ați găsit voi, cititorii acestor rînduri! Am parcurs această lucrare de mai multe ori, la interval de mai multe zile, și mi s-a părut total diferită. Se schimbase nu numai atmosfera, dar și fundalul, personajele și chiar plotul.

8. PAN (în mitologia greacă), zeu al turmelor și al păstorilor. Imaginat cu coarne și picioare de țap, socotit inventator al naiului („flautul lui P."). Mai tîrziu, zeu al naturii, în genere, al „marelui întreg" (gr. *pan* – „tot, întreg").

9. Și care-i legătura cu *Moartea purpurie*? Păi e; lucrările din acest volum, aparent minore, variațiuni pe niște teme cunoscute deja, conțin lumea neidealizată, cu toată mizeria, micimea, ratarea, manipularea politică, necazurile cotidiene, conțin „marele întreg". Dacă cineva vrea să vadă ce-i mai frămîntă pe scriitorul român de astăzi, atunci *Moartea purpurie* este cartea pe care trebuie să o ia.

10. Am căutat un nume într-un catalog al compozitorilor și interpreților de jazz. Buettner, Buffington, Bufford, Buffum, Buford, Burdini, Bulling... N-am găsit ce căutam. Toate dicționarele sînt incomplete. Poate, cine știe, într-o ediție viitoare...

Cătălin Teniță

STANISLAV LEM

PROIECTUL GENEZA

DIN MEMORIILE LUI Ijon Tichy, CĂLĂTORUL SPAŢIAL

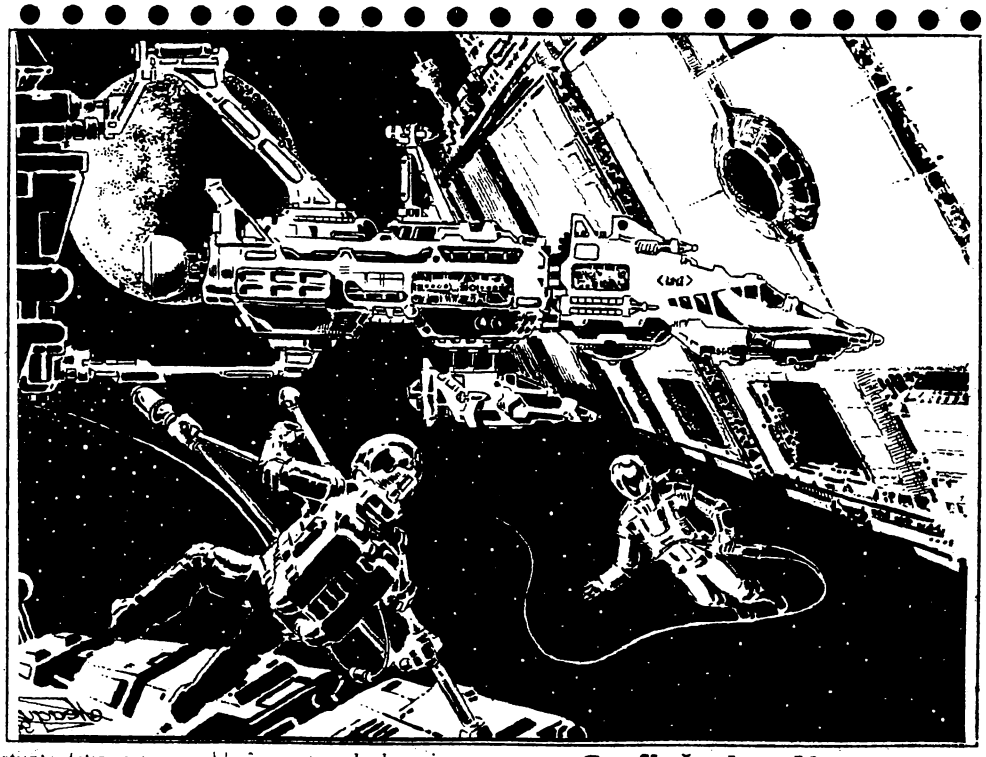

Grafică - Ion Neagu

Expediţia despre care am să scriu acum a fost, prin consecinţe şi amploare, cea mai mare din viaţa mea. Sînt pe deplin conştient că nimeni nu mă va crede. Însă, paradoxal, s-ar părea, necredinţa cititorului îmi va uşura sarcina. Deoarece nu pot pretinde că am realizat ceea ce intenţionam să realizez. Ca să fiu cinstit, întreaga afacere a ieşit destul de prost. Faptul că nu eu am fost acela care a lucrat de mîntuială, ci anumiţi oameni invidioşi şi ignoranţi ce au încercat să-mi dea peste cap planurile, nu mă face deloc să am cugetul mai împăcat.

Aşadar, scopul acestei expediţii era crearea Universului. Nu a unui univers nou, separat, unul care n-a existat înainte. Nu! Vorbesc despre Universul acesta în care trăim. La prima vedere, e o afirmaţie absurdă, de om nesănătos, căci cum era posibil să se creeze ceva care exista dinainte şi care era atît de vechi şi de ireversibil precum Universul.

Oare putea fi aceasta – este probabil să gîndească cititorul – o ipoteză fantezistă ce susţine că pînă acum n-a existat nimic cu excepţia Pămîntului şi că toate galaxiile, sorii, norii stelari şi Căile Lactee sînt doar un miraj? Dar nu este deloc aşa, căci realmente am creat totul, absolut TOTUL – şi prin urmare şi Pămîntul şi restul Sistemului Solar şi Metagalaxia, lucru care cu siguranţă ar fi un motiv de mîndrie dacă opera mea n-ar avea atîtea hibe. Unele dintre ele se află chiar în materialul de construcţie, dar cele mai multe sînt în materia animată, îndeosebi în rasa umană. Acesta a fost cel mai mare regret al meu. Adevărat, oamenii cărora le voi pomeni numele s-au amestecat în eforturile mele, însă nu mă consider absolut deloc absolvit din cauza aceasta. Ar trebui să planific, să supraveghez şi să mă îngrijesc de toate mai atent. Mai ales pentru că acum nu mai există nici o posibilitate de îndreptare sau îmbunătăţire. Din data de 20 octombrie a anului trecut, eu sînt cel vinovat pentru toate – dar vreau să zic *toate* – defectele de construcţie din Univers şi viciile din natura umană. Nu există vreo posibilitate să scap de acest lucru.

Povestea a început acum trei ani cînd, prin profesorul Tarantoga, am întîlnit un anumit fizician de origine slavă din Bombay. Un profesor în vizită. Acest savant, Solon Razglaz, îşi petrecuse treizeci de ani studiind cosmogonia, acea ramură a astronomiei care se ocupă de originea şi fazele de început ale formării Universului.

Razglaz a ajuns, după o cercetare meticuloasă a subiectului, la o concluzie care l-a uluit chiar şi pe el. Aşa cum ştim, teoriile cosmogonice pot fi împărţite în două grupuri. Unul cuprinde acele teorii care privesc Universul ca fiind etern – cu alte cuvinte, lipsit de început. Al doilea susţine că la un moment dat Universul a apărut într-un mod violent din explozia unui Proto-atom. Ambele au avut din totdeauna dificultăţi. În privinţa primeia: ştiinţa deţine un ansamblu în creştere de dovezi care arată că Universul vizibil are între 12 şi 20 miliarde de ani. Dacă ceva are o vîrstă definită, atunci nu există nimic mai simplu decît să-i calculezi momentul zero. Însă un Univers etern nu poate avea nici un „zero", nici un început. Sub presiunea informaţiilor noi, majoritatea oamenilor de ştiinţă optează acum pentru un Univers care a apărut în urmă cu 15-18 miliarde de ani. Iniţial a fost o substanţă – spuneţi-i Ylem, Proto-atom sau oricum altcumva – ce a explodat şi a dat naştere materiei şi energiei, norilor stelari, galaxiilor spiralate şi nebuloaselor întunecate sau strălucitoare, toate plutind în gazul rarefiat, plin de radiaţii. Acest lucru poate fi determinat cu precizie şi acurateţe atîta timp cît nimeni nu întreabă: „Bine, bine, dar Proto-atomul de unde a venit?" Căci nu există răspuns la această întrebare. Da, există nişte eschivări, însă nici un astronom cu respect de sine nu este satisfăcut de ele.

Profesorul Razglaz, înainte să se apuce de cosmologie, studiase vreme îndelungată fizicile teoretice, mai ales aşa-numitele particule elementare. Cînd interesul său s-a îndreptat către acest nou subiect, a văzut repede că Universul avea fără doar şi poate un început. Era evident că apăruse acum 18,5 miliarde de ani dintr-un singur Proto-atom. Oricum, în acelaşi timp Proto-atomul din care apăruse nu putea să existe. Căci cine l-ar fi putut plasa în acea pustietate absolută? La începutul începutului, n-a existat nimic. Dacă ar fi existat ceva, e clar!, acel ceva ar fi început să se dezvolte imediat şi întreg Universul ar fi apărut mult mai devreme – infinit mai devreme, ca să fim exacţi! De ce ar rămîne inert un Proto-atom primordial, aşteptînd eoni fără de număr? Şi pentru numele lui Dumnezeu, ce l-ar fi putut smulge atît de puternic, în acea primă clipă, pentru a-l face să se dilate şi să se transforme în ceva atît de colosal?

Aflînd despre teoria lui Razglaz, l-am întrebat adesea ce l-a condus la descoperirea sa. Originea marilor idei m-a fascinat întotdeauna şi cu siguranţă ar fi greu să găsesc o revelaţie atît de mare decît ipoteza cosmogonică a lui Razglaz! Profesorul, un om tăcut şi extrem de modest, mi-a spus că, din punctul de vedere al astronomiei ortodoxe, conceptul lui era foarte scandalos. Fiecare astronom ştie că sămînţa atomică din care trebuie să se fi născut Universul e un lucru deosebit de controversat. Şi atunci ce fac ei cu asta? Evită, se eschivează din faţa problemei pentru că este incomodă. Pe de altă parte, Raglaz a îndrăznit să-şi dedice toată energia acestei chestiuni. Cu cît aduna mai multe fapte şi cu cît cotrobăia mai mult prin biblioteci şi construia modele, înconjurat de o baterie de computere din cele mai rapide, cu atît vedea mai clar că ceva nu este în regulă.

La început, a sperat că în cele din urmă va reuşi să diminueze contradicţia şi poate chiar să o rezolve. Oricum, ea a continuat să se adîncească. Deoarece toate datele indicau că Universul apăruse dintr-un singur atom dar, în acelaşi timp, şi că un astfel de atom nu putea să fi existat. În momentul acesta s-a impus o explicaţie evidentă, ipoteza Dumnezeu, însă Razglaz a pus-o deoparte ca ultim refugiu. Îmi amintesc zîmbetul său cînd a spus: „Nu trebuie să aruncăm povara în cîrca lui Dumnezeu! Cu siguranţă un astromon nu trebuie..." Cugetînd asupra dilemei preţ de mai multe luni, Razglaz şi-a revăzut lucrările antrerioare. Întrebaţi orice fizician pe care îl cunoaşteţi, dacă nu mă credeţi, şi el vă va spune că la scară microcosmică se petrec anumite fenomene, să zicem, pe credit. Mezonii, acele particule elementare, violează uneori legile de conservare, dar o fac atît de incredibil de repede încît cu greu se poate spune că le violează. Lucrurile interzise de legile fizicii sînt făcute de mezoni cu viteza luminii, ca şi cum nimic n-ar fi mai firesc, iar apoi aceste particule se supun imediat legilor. Şi astfel, într-una dintre plimbările sale prin campusul universităţii, Razglaz şi-a pus întrebarea: „Ce-ar fi dacă Universul ar face acelaşi lucru la o scară mai mare?" Dacă mezonii se pot comporta imposibil pentru o fracţiune de secundă, o fracţiune atît de minusculă că o secundă întreagă pare o eternitate în comparaţie cu ea, atunci Universul, date fiind dimensiune sale, s-ar putea comporta în acest fel interzis o perioadă de timp corespunzător mai mare. Să zicem, 15 miliarde de ani...

A apărut, deşi putea la fel de bine să nu apară,

neexistînd nimic din care să se nască. Universul este o *fluctuaţie interzisă.* Reprezintă o aberaţie momentană, dar o aberaţie de proporţii monumentale. Este la fel de mult o deviaţie de la legile fizicii precum, la nivel microcosmic, un mezon! Bănuind că era pe drumul cel bun, Profesorul s-a întors de îndată în laboratorul său şi a făcut nişte calcule care, pas cu pas, i-au verificat ideea. Însă chiar înainte să termine, i-a venit revelaţia: răspunsul la ghicitoarea originii Universului dăduse la iveală o ameninţare mai mare decît îşi putea imagina cineva.

Căci Universul există pe credit. Reprezintă, cu constelaţiile şi galaxiile sale, o datorie monstruoasă, un bon de amanet, o poliţă care trebuia achitată pînă la urmă. Universul este un împrumut ilicit de materie şi energie; „activul" său este de fapt un „pasiv". Deoarece Universul este o Anomalie Ilegală, într-o bună zi se va sparge precum un balon de săpun. Se va prăbuşi în Nonexistenţa din care a răsărit. Acel moment va însemna o reîntoarcere la Starea Firească a Lucrurilor!

Grafică - Ion Neagu

Că Universul este atît de întins şi că atît de multe s-au întîmplat în el se datorează numai faptul că avem de-a face cu o întîmplare fericită la cel mai mare nivel posibil. Imediat, Razglaz a trecut să calculeze cînd va sosi termenul fatal – adică momentul în care materia, Soarele, stelele, planetele şi, prin urmare, Pămîntul împreună cu noi toţi au să plonjeze în Nimic ca şi cum ai stinge o lumînare. Află că era imposibil să prezică aşa. Bineînţeles că era imposibil, dat fiind faptul că Universul reprezenta o întîmplare norocoasă, o deviere de la ordine! Periculul scos la iveală de descoperirea sa îl ţinu treaz pe Profesor în acea noapte. După multă frămîntare interioară, i-a înştiinţat pe cîţiva astrofizicieni reputaţi. Aceşti oameni de ştiinţă au confirmat corectitudinea teoriei şi a concluziilor. În acelaşi timp, au simţit că publicarea descoperirilor ar arunca lumea în haos spiritual şi panică, stări ale căror consecinţe puteau distruge civilizaţia. Ce om va mai dori să facă ceva – să-şi mişte degetul mic, de exemplu – ştiind că în orice clipă ar putea să dispară totul, inclusiv el însuşi?

Problema a ajuns într-un impas. Razglaz, cel mai mare descoperitor din toată istoria, a fost de acord cu colegii săi învăţaţi. A hotărît, deşi fără tragere de inimă, să nu-şi publice teoria. În schimb a început să caute prin întregul arsenal de fizici modalităţi de a ajuta într-un fel Universul, de a întări şi menţine viaţa debitorului său. Însă toate eforturile lui n-au dat nici un rezultat. Era imposibil să anulezi datoria cosmică prin ceva făcut în prezent: datoria se afla nu în Univers, ci la originile sale – în acel moment cînd Universul a devenit cel mai puternic şi tot o dată cel mai neajutorat debitor al Nimicului.

Atunci l-am întîlnit pe Profesor şi am petrecut multe nopţi discutînd cu el. Mai întîi mi-a schiţat principalele puncte ale descoperirii sale, apoi m-am întors la Bombay cu el şi am lucrat împreună pentru a găsi un mijloc de scăpare.

Ah, am gîndit, întorcîndu-mă la hotel cu capul înfierbîntat şi inima disperată, dacă aş fi putut să fiu acolo, acum 20 de miliarde de ani, doar pentru o fracţiune de secundă. Ar fi fost suficient să plasez un singur atom solitar în vid şi Universul ar fi putut să crească din el ca dintr-o sămînţă semănată, de data aceasta într-un mod absolut legitim, în concordanţă cu legile fizicii şi cu principiul de conservare al materiei şi energiei. Dar cum era să ajung acolo?

Profesorul, cînd i-am spus această idee, a zîmbit trist şi mi-a explicat că Universul nu se putea naşte dintr-un atom obişnuit; nucleul cosmic ar fi trebuit să conţină energia tuturor transformărilor şi evenimentelor care au dus la umplerea vidului cosmic.

Mi-am văzut greşeala, însă am continuat să rumeg problemă. Apoi, într-o după-amiază, în vreme ce îmi ungeam cu ulei picioarele, care erau umflate din cauza înţepăturilor de ţînţar, mintea mi-a luat-o razna către vechile zile cînd, zburînd prin roiul sferic Canes Venetici, citisem fizică teoretică din lipsa altui lucru mai bun de făcut. Fusesem captivat în mod deosebit de un volum dedicat particulelor elementare, şi mi-am amintit ipoteza lui Feynmann care postula existenţa particulelor ce se mişcă „în susul apei", contra scurgerii timpului. Cînd un electron se deplasează în acest fel, noi îl percepem ca pe un electron cu sarcină pozitivă (un pozitron). Cu picioarele într-un lighean cu apă, m-am întrebat: Ce se întîmplă dacă luăm un electron şi îl accelerăm atît de mult încît va începe să se deplaseze înapoi în timp, din ce în ce mai repede? Nu putem să-i dăm un impuls aşa de enorm încît să zboare pînă dincolo de începutul timpului cosmic, pînă în acel moment cînd încă nu era nimic? Nu putea Universul să apară din acest pozitron accelerat?

Am dat fuga la Profesor aşa cum eram, cu picioarele desculţe şi ude leoarcă. El a înţeles de îndată măreţia ideii mele şi fără să scoată o vorbă a început să calculeze. S-a dovedit că proiectul era fezabil; calculele au arătat că un electron, în vreme ce se deplasa contra scurgerii timpului, avea să cîştige din ce în ce mai multă energie, astfel încît în clipa în care avea să ajungă dincolo de începutul timpului, forţa acumulată în interiorul său urma să-l sfărîme în bucăţi, iar particulele rezultate din explozie aveau să elibereze energia cerută pentru anularea datoriei. Atunci Universul avea să fie salvat de la colaps, de vreme ce nu mai exista pe credit!

Acuma trebuia doar să ne gîndim la partea practică a întreprinderii menite să legitimeze Lumea – sau, pe scurt, să o creeze! Fiind un om integru, Razglaz i-a spus în mod repetat Profesorului Tarantoga şi tuturor asistenţilor şi colegilor săi că eu eram cel care inventase conceptul Creaţiei şi prin urmare eu, şi nu el, eram acela care merita dublu titlu de Creator şi Mîntuitor al Lumii. Menţionez asta nu pentru a mă umfla în pene, ci pentru a mă înjosi. Mă tem că preţuirea şi aprecierea infinită pe care le-am primit la acea vreme în Bombay m-au făcut să-mi pierd un pic minţile şi să-mi neglijez munca. M-am culcat pe lauri, socotind că partea cea mai importantă se făcuse – partea intelectuală – şi că ceea ce urma acum aveau să fie numai detalii pur tehnice de care se puteau îngrji ceilalţi.

O greşeală fatală! În timpul verii şi în cea mai mare parte a toamnei, Razglaz şi cu mine am determinat parametri, caracteristicile şi proprietăţile pe care trebuia să le aibă electronul – sămînţa cosmică ori, poate mai corect, cuanta construcţională. Cît despre aspectul mecanic al Proiectului Geneza, am luat un imens sincrofazetron al universităţii şi l-am transformat într-un tun ce căuta să lovească la începutul timpului. Toată puterea sa, concentrată şi focalizată asupra unei singure particule – cuanta construcţională – trebuia eliberată pe data de 20 octombrie. Profesorul Razglaz a insistat ca eu, autorul ideii, să declanşez lovitura ce avea să formeze lumea. Deoarece, vedeţi dumneavoastră, aceasta era o ocazie istorică unică. Utilajul nostru, mortierul, era menit să lanseze nu doar un electron luat la întîmplare, ci o particulă refăcută, remodelată şi refasonată în mod corespunzător pentru a da naştere unui *Univers mult mai ordonat şi mai stabil* decît cel care exista în prezent. Şi am dat o atenţie deosebită *fazelor intermediare şi tîrzii ale Cosmocreaţiei* – rasa omenească!

Fireşte, să programezi şi să înghesui un astfel de imens tezaur de informaţii într-un singur electron n-a fost o sarcină uşoară. Trebuie să mărturisesc că n-am făcut totul de unul singur. Razglaz şi cu mine am împărţit munca; eu am gîndit îmbunătăţirile şi corecţiile, iar el le-a tradus în limbajul precis al fizicii, al teoriei vidurilor, al teoriei electronilor, pozitronilor şi altor feluriţi troni. De asemenea, am aranjat un fel de incubator în care ţineam particulele de testare în condiţii stricte. Urma să o alegem dintre ele pe cea mai izbutită care, aşa cum am spus, era menită să dea naştere Universului pe 20 septembrie.

Ce lucruri bune, ce lucruri minunate am planificat în acele zile de nebunie! Cît de adesea lucram noaptea tîrziu, cercetînd cu atenţie cărţi de fizică, etică şi zoologie cu scopul de a aduna, combina şi concentra cele mai valoroase informaţii, pe care Profesorul, începînd din zori, le modela în electron, nucleul cosmic! Voiam, printre alte lucruri, să facem Universul să se dezvolte armonios, nu ca înainte; să prevenim ca supernovele să-l hurduce prea mult, să eliminăm inutila risipă de

energie a quasarilor şi a pulsarilor, să împiedicăm stelele să pîlpîie şi să afume precum mucurile de lumînare umede, să scurtăm distanţele interstelare, lucru ce avea să faciliteze călătoriile spaţiale şi astfel să pună în contact şi să unifice rasele inteligente. Ar fi nevoie de volume întregi ca să istorisesc despre toate corecţiile pe care am reuşit să le planific într-un timp relativ scurt. Însă acesta n-a fost cel mai important lucru. Nu-i nevoie să explic de ce mi-am concentrat eforturile asupra rasei omeneşti; ca să o ameliorez, am schimbat principiile evoluţiei naturale.

Evoluţia, aşa cum o cunoaştem noi, reprezintă la animale ori devorarea în masă a celor slabi de către cei puternici (zoocid), ori conspiraţia celor slabi, care îi atacă pe cei slabi dinăuntru (parazitism). Doar plantele sînt morale, trăind pe spezele lor, pe baza energiei solare. Prin urmare, am căutat să clorofilizez toate făpturile vii; îndeosebi am creat Omul Înfrunzit. Deoarece aceasta însemna că stomacul trebuia să dispară, am transferat în locul lui un centru nervos mărit corespunzător. N-am făcut asta direct, firește, avînd la dispoziţie numai un electron. Pur şi simplu, am stabilit, în colaborare cu Profesorul, că legea fundamentală a evoluţiei în noul Univers, fără datorie, avea să fie regula decentei comportări a fiecărei forme de viaţă faţă de alta. De asemenea, am proiectat un trup mult mai estetic, o sexualitate mai rafinată şi numeroase alte îmbunătăţiri pe care nici nu le voi mai pomeni, căci inima îmi sîngerează cînd mă gîndesc la ele. E suficient să spun că pe la sfîrşitul lui septembrie terminasem tunul ce avea să creeze lumea şi proiectilul său electronic. Încă mai erau de făcut anumite calcule foarte complicate; au fost efectuate de profesor şi asistenţii săi, căci să fixezi o ţintă în timp (sau, în cazul de faţă, înaintea timpului) este o operaţie care necesită precizie maximă.

Ar fi trebuit să rămîn pe poziţie şi să supraveghez totul, dată fiind responsabilitatea mea enormă. Dar nu, eu am vrut să mă relaxez... şi am plecat într-o mică staţiune. De fapt – ca să spun adevărul – eram umflat peste tot din cauza înţepăturilor de ţînţari şi de aceea tînjeam după o cufundare în recele ocean. Dacă n-ar fi fost afurisiţii ăia de ţînţari... Dar n-o să dau vina pe altcineva sau pe altceva; a fost numai greşeala mea.

Chiar înainte să plec, am avut o discuţie cu unul dintre colegii profesorului, cu un oarecare Aloysius Bunch. De fapt nu era nici măcar coleg, doar asistent de laborator, însă era compatriot cu Razglaz. Individul ăsta, a cărui slujbă era să controleze echipamentul, a cerut – aşa, tam-nesam – să fie trecut pe lista de Creatori. Căci – spunea Bunch – dacă n-ar fi el, criotrionul n-ar funcţiona, şi dacă criotrionul n-ar funcţiona, electronul nu s-ar comporta corespunzător... etc. Firește, i-am rîs în faţă, iar el a părut că dă înapoi, dar se vede treaba că a început să coacă în secret niște planuri personale.

Nu putea face nimic inteligent de capul lui, însă a creat o conspiraţie cu alţi doi cunoscuţi, tipi din genul care arde gazul de pomană în Institutul de Cercetări Nucleare din Bombay în speranţa găsirii unei sinecuri. Erau germanul Ast A. Roth şi americanul Lou Cipher.

După cum s-a arătat la ancheta făcută după eveniment, Bunch le-a dat drumul în laborator noaptea, iar restul s-a datorat neatenţiei asistentului junior al Profesorului Razglaz, un candidat la doctorat pe nume Sarpint. Acesta uitase cheile de la seif pe un birou, lucru care a înlesnit extraordinar de mult sarcina intruşilor. Sarpint şi-a susţinut nevinovăţia la proces şi a prezentat dovezi medicale, însă tot institutul ştia că se ţinea cu o femeie măritată, o anumită Eve Addams, şi că era aşa de preocupat să se tîrască la picioarele ei încît îşi neglija îndatoririle oficiale. Bunch şi-a condus complicii la criotron; au scos vasul Dewar din criotron, au extras din vas cutia conţinînd nepreţuitul proiectil şi au operat infamele lor „ajustări" parametrice, ale căror rezultate le poate vedea oricine. Tot ce trebuie să faceţi este să vă uitaţi în jur.

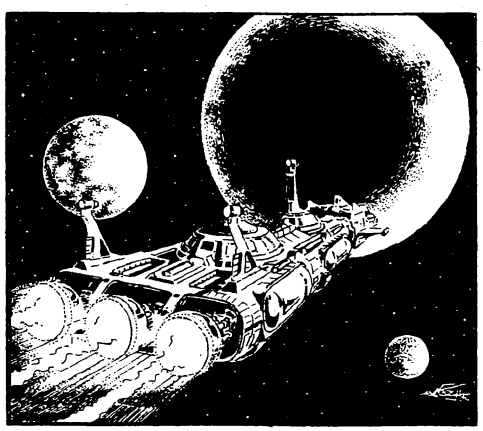

Grafică - Ion Neagu

După aceea au susţinut, fiecare aruncîndu-i în umbră pe ceilalţi, că avuseseră „cele mai bune intenţii" şi că se aşteptaseră la glorie, de asemenea. Mai ales că erau trei.

O Trinitate pe cinste! Aşa cum au recunoscut sub presiunea dovezilor şi sub focul unui interogatoriu încrucişat, îşi împărţiseră munca. Herr Roth, fost student la Göttingen (dar Heisenberg însuşi îi dăduse paşaportul deoarece pusese poze pornografice în Spectograful Aston), s-a ocupat de partea fizică a Creaţiei şi a făcut-o harcea-parcea. Din cauza lui aşa-numitele interacţiuni slabe nu corespund cu cele tari şi simetria legilor de conservare este imperfectă. Orice fizician va înţelege imediat ce vreau să zic. Acelaşi Roth, care a greşit la o adunare banală, este responsabil pentru faptul că sarcina electronului, calculată acum, este o valoare *infinită*. Şi tot datorită dobitocului nimeni nu poate găsi quarki nicăieri, deşi în teorie există! Ignorantul a uitat să facă o corecţie în formulele dispersiei! De asemeni, merită „mulţumiri" pentru faptul că electronii ce interferează contrazic logica. Şi cînd te gîndeşti că dilema din cauza căreia Heisenberg şi-a frămîntat creierii toată viaţa a fost provocată de cel mai prost şi cel mai rău student al său!

Dar netotul a comis o crimă de departe mai gravă. Planul Creaţiei conceput de mine lua în calcul reacţiile nucleare, căci fără ele n-ar exista energia radiantă a stelelor, însă am eliminat elementele din grupul uraniului, pentru ca omenirea să fie incapabilă să producă bombe atomice la mijlocul secolului douăzeci – adică prematur. Omenirea trebuia să cucerească energia nucleară doar prin sinteza heliului din nuclee de hidrogen şi, de vreme ce aceasta era o operaţie mai dificilă, descoperirea nu putea fi aşteptată înainte de secolul douăzeci şi unu. Oricum, Roth a băgat *iarăşi* uranidele în proiect. Din nefericire, n-am fost în stare să dovedesc că fusese plătit pentru asta de către angajaţii unei anumite agenturi imperialiste de spionaj care avea legătură cu niște planuri de supremaţie militară... S-ar fi cuvenit ca individul să fie acuzat de genocid; fără el, oraşele japoneze n-ar fi fost distruse în cel de-al II-lea război mondial.

Al doilea „expert" din acest trio select, Cipher, terminase şcoala medicală, dar îi fusese retras permisul de liberă practică din cauza numeroaselor abateri. Cipher s-a îngrijit de partea biologică şi a operat „îmbunătăţiri" adecvate în ea. Raţionamentul meu fusese următorul: Lumea este aşa cum este, iar oamenii se poartă aşa cum se poartă pentru că totul a apărut din întîmplare, prin încălcarea iniţială a legilor fundamentale. Nu trebuie să cugeţi decît o clipă ca să vezi că, în astfel de condiţii, lucrurile puteau să stea şi mai rău! Faptul determinant era, la urma urmei, hazardul – „Creatorul" fiind *Capriciul de Fluctuaţie al Nimicului*, care contractase o datorie monstruoasă, de coşmar, umflînd, fără nici o noimă, balonul metagalactic!

Pentru a fi sigur, am admis că anumite caracteristici ale Universului puteau fi lăsate aşa cum erau, cu un pic de retuşare şi corecţie, şi aşadar am completat ce mai era nevoie. Dat cît priveşte Omul – ah, acolo am devenit radical. Am şters cu buretele toată ticăloşia lui. Înfrunzirea pe care am menţionat-o mai sus, ce înlocuia părul de pe corp, ar fi ajutat la stabilirea unei noi etici, însă domnul Cipher a găsit că părul este mai important. Îi „lipsea", înţelegeţi. Se puteau face bretoane, favoriţi şi alte chestii fanteziste şi atît de drăguţe cu el. Pe de-o parte dorinţa mea de camaraderie şi umanism, pe de alta sistemul de valori al unui coafor! Vă dau cuvîntul meu, nu v-aţi mai fi recunoscut dacă n-ar fi fost Lou Cipher, care a recopiat pe electronul din casetă toate trăsăturile hidoase pe care le vedeţi în oglindă.

În sfîrşit, despre asistentul de laborator Bunch: deşi nu era în stare să facă nimic de unul singur, le-a cerut tovarăşilor săi să imortalizeze partea lui din Creaţie. A vrut – şi mă cutremur cînd scriu asta – a vrut ca *numele* său să fie vizibil din fiecare colţ al firmamentului. Cînd Roth i-a explicat că stelele nu pot forma monograme sau litere permanente, din cauza mişcărilor lor, Bunch a dorit cel puţin să fie grupate în roiuri mari, sau ciorchini. Şi acest lucru a fost îndeplinit.

Pe 20 octombrie, cînd am pus degetul pe butonul consolei, nici nu bănuiam ce cream în realitate. Adevărul a ieşit la lumină abia cîteva zile mai tîrziu, cînd verificam benzile şi am descoperit ce fusese înregistrat, de către mîrşavul trio, în pozitronul nostru. Profesorul era distrus. Cît despre mine, nu ştiam dacă să-mi zbor creierii mei sau şi pe ai altcuiva. În cele din urmă, raţiunea a prevalat asupra furiei şi disperării, căci eram conştient că nimic nu mai putea fi îndreptat acum. Nici n-am luat parte la anchetarea ticăloşilor care murdăriseră lumea pe care o creasem. Profesorul Tarantoga mi-a spus după vreo jumătate de an că cei trei jucaseră în Creaţie un rol pe care religia îl atribuia de obicei Satanei. Am ridicat din umeri. Ce fel de Satană reprezentau cei trei cretini? Dar vina este a mea; am fost neatent şi mi-am părăsit postul. Dacă aş vrea să caut scuze, aş putea spune că vinovat este farmacistul din Bombay care mi-a vîndut, în locul unei soluţii decente care să respingă ţînţarii, un ulei care îi atrăgea precum atrage mierea albinele. Dar în felul acesta s-ar putea da vina pe Dumnezeu-ştiecine pentru lipsurile existenţiale. Nu intenţionez să mă apăr astfel. Sînt responsabil pentru lume aşa cum este ea şi pentru toată slăbiciunea omenească, căci îmi stătea în putinţă să le fac pe ambele mai bune.

Traducere - Cătălin Teniţă

Cătălin SANDU

CERȘETORUL

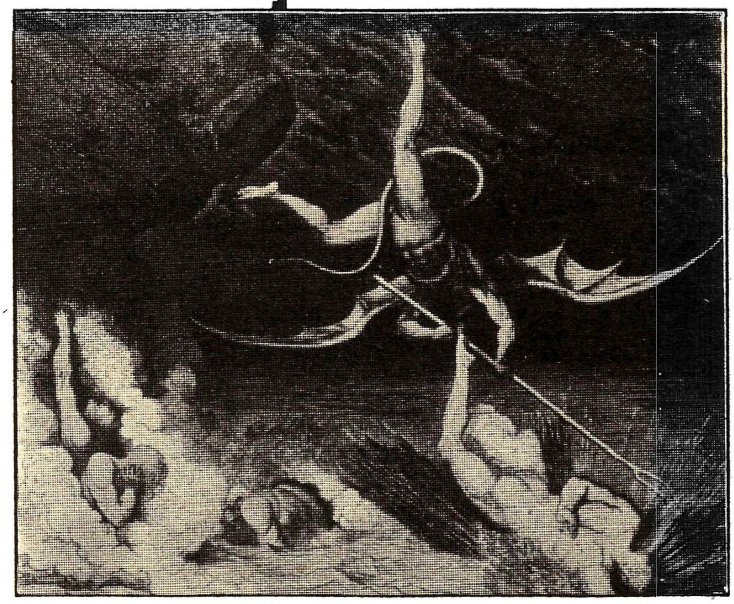

Stomacul îmi geme, nu pot decît să mă aplec de durere, dar ceilalți mă țin strîns. Cel din fața mea îmi apucă părul și mă forțează să-l privesc, linii strînse, gură aspră. Rîde, un rîs gol transparent. Pumnul sare, o arsură mi se lipește de față și sîngele se grăbește să protesteze. Sînt mulți, nu pot să-i văd pe toți. În curînd mă vor trînti pe jos și-or să mă lovească rar cu picioarele.

Au să moară. Peste un an sau doi, ei au să moară, dar încă nu o știu.

N-am timp să reflectez, sînt aruncat în praf și încep să aștept. Mă scuipă, iar unul cu o cicatrice urîtă pe un obraz mă întoarce să-l privesc, dar nu văd decît cerul. Mîinile mă dor, nu am timp să gem, aștept.

– Lasă-l, urlă cineva.

– Porcul.

Aștept.

Pași. Departe. Aștept. Îmi aduc aminte de valul de sînge de pe barbă și piept, de hainele roase, petece rupte.

Mă scol, acele mi se înfig în durerea din trup. Vor muri. Peste un an, doi, dar ei nu o știu. Încep să mă scutur și încep să-i caut cu privirea. Tăcere.

Vîntul se chinuie slab să-mi aline rănile. Mă așez alături, pe asfaltul umed, închid ochii. Îi deschid, îi închid. Capul. Capul mă strînge, dar nu țin seama. Palma. Mi-o ridic cu greu, o țin în calea privirii. Mîna stîngă tremură necontrolat, o șterg de petele brune. Palma netedă.

În jur se aud țipetele urîte ale pescărușilor. Cu un semn, lumea se topește, rămîn eu. Mă concentrez. Îmi privesc palma vibrînd, iar singurătatea se accentuează. Vîrtejul se pornește firesc, îl urmăresc cum crește, îl amplific. Mă bucur. Presiune grea, nebună, transpirată. Firele de timp se desfac, se întind, agață lumea conturată, valuri se înalță, se împletesc în tăcere. Îmi privesc palma. Ura se dezlănțuie. Îmi văd chipul, îmi admir urmele mîniei săpate în pielea albă. Ură. Palma acceptă furia și o răspîndește în spațiu, o lipește de viitor. Închid ochii, simt cum totul revine. Țipetele răgușite ale pescărușilor.

Mă scol cu greu și privesc în urmă. Nimeni. Cîți erau? Nu mai știu. Dar au să moară. Curînd.

Marea se întunde, valurile timide nu îndrăznesc să se ridice. Scuip. Sîngele amestecat cu nisip cade, se împrăștie în apa murdară. Încerc să mă spăl și să-mi potolesc arsurile încrustate pe față. Stau pe plajă, aștept un răsărit, o altă zi închisă, un nou destin. Nu sînt decît un cerșetor, nu pot să caut nimic altceva decît mila din oameni. Mulți rîd negru, te privesc de sus, ei au bani, au o soartă. Își țin copiii de mînă și mă arată cu degetul, moralizator. Dar eu îi cunosc.

Îmi simt mîna odihnindu-se pe genunchi, simt drumurile lor prizoniere, rătăcind printre liniile vieții. Mi-am dorit cîndva să fiu și eu închis. Aș fi fugit printre labirinturi de ceață, legat de gîndurile altora. Dar nu pot. Pumnul strînge doar vieți de ceară, topindu-se după cum am suferit. Sînt un păpușar.

Aud pași. O văd, nisipul îi face loc picioarelor, pare că tocmai a ieșit din apă. Pe trup i se scurg leneș picături de mare, replici la scară redusă ale valurilor timide.

– Pot să stau lîngă tine?

Mă uit la ea, la trăsăturile fine, vag familiare. Arăt cu bărbia nisipul și caut din nou orizontul.

– E calmă marea.

Ca o confirmare, noaptea trezi țipătul ascuțit al unui albatros. Mă privește, iar acum îmi pare mult mai cunoscută. Eu nu am prieteni.

– De ce te uiți în palmă?

Tresar.

– Nu, zic, sînt doar obosit.

– Te doare? adăugă ea, și îmi ia mîna.

Da, sînt obosit. Atingerea ei o simt ca suflul brizei ce mîngîie nisipul. De ce se întîmplă acestea? Aș vrea să fiu un prizonier. Sînt obosit. O privesc.

– Am cunoscut oameni. Mulți sînt acum cu mine.

Ea zîmbește.

– Nu vreau să mor, spun.

Plîng. Vreau să dorm. Mă aplec, ea mă primește tăcut. Picioarele ei sînt moi. E bine să știi că poți dormi. Închid ochii și mai pot să o văd căutînd cu privirea prin nisip. Zîmbește.

Mă întorc, mă rotesc încet, despic valurile. Ies din mare și îmi simt trupul străbătut de picături moi. Respir. Aerul e curat.

Pornesc la întîmplare pe plaja pătată de scoici. Cineva așteaptă. Îl văd așezîndu-se și simt o puternică dorință să îi vorbesc. Pare trist.

– Pot să mă așez?

Bărbatul tresare, mă privește speriat. Ridurile îi dau o vîrstă incertă, părul îi saltă în vîntul ce acoperă cu nisip haina aruncată alături. Mă aplec. Aș fi vrut să încep altfel, aș fi vrut să întreb cum îl cheamă, dar fața obosită m-a oprit să pornesc cu o frază banală. Îmi place.

– Privește marea. Vezi cît de calmă pare? Doar cîte un val pe ici-colo.

Încerc să-l înveselesc. Cred că nu are vîrstă. Vreau să-i arăt suprafața încrețită a mării, dar el nu mă urmărește. Își privește palmele. Tresar. Îmi aduce aminte de ceva, de ceva ce nu vreau să cunosc. Cine e el?

– De ce îți privești palmele? mă grăbesc.

El își ridică speriat capul și-mi susține cu greu linia ochilor.

– Nu, zice, sînt doar obosit.

Glasul lui mă izbește, o amintire între labirinturile minții, ceva se zbate în mine. Ce înseamnă o viață de ceară? Cine ar putea fi el? Sau cine sîntem noi, împreună?

Îmi trec o mînă prin părul său.

– Te doare? încerc.

Îi iau palma în palma mea. E obosit. Aș putea să-i citesc gîndul. Ar vrea să zboare. Sau, poate, i-ar place să caute.

– Am adunat mulți oameni în mine.

Ce vrea să facă?

Plînge.

– Nu cred că aș putea muri, mai adăugă.

Îmi ofer picioarele iar el se întinde. Vrea să doarmă. Îmi scutur părul de apă și privesc nisipul. Acum sîntem liberi. Palma mi se deschide, eliberez destine. E liber. Sînt liber.

Premiul JSF Focșani 1995
Lucrarea participă la „Ultimul concurs al anului '95" secțiunea fantastic

PERSOANE ÎN BIBLIOTECI

Stephen King și-a găsit nașul!

FLOATING DRAGON
(Dragonul Plutitor)

de Peter Straub, ed. Berkley, 1983, 620 pag.

Născut în 1943 în orașul Millwakee, Peter Straub, este fără îndoială unul din marii maeștri ai genului horror contemporan.

Opera lui cuprinde romane ca „Marriages", „Julia", „Ghost Story", „If you could see me now" și bineînțeles „Shadowland", un roman care nu trebuie să lipsească din biblioteca unui fan horror.

În 1984, alături de Stephen King (unul din cei mai buni prieteni ai lui Straub) va publica *The Talisman*, un roman uriaș, plin de oroare și ciudățenii. Acest roman rămîne indiscutabil unul dintre cele mai bune romane horror din ultimul secol, scrise în doi.

Însă cel mai puternic roman al lui Straub va fi *Floating Dragon*, un volum premiat cu Hugo în 1983.

Cu toate că tema propusă nu este deloc nouă, romanul în ansamblu reprezintă o treaptă importantă a genului.

În urma unui experiment chimic, un fel de gaz straniu este scăpat de sub control, invadînd o suburbie a orașului Connecticut.

Proprietățile specifice acestui gaz sînt: nu are miros, este invizibil (exact ca monoxidul de carbon) și solubil în apă.

Consecința aspirării acestui gaz este una singură: NEBUNIA.

Ciudățeniile încep de la prima pagină a cărții, ținînd încordat cititorul pînă la ultimul rînd.

Oamenii intră în conflict fără motiv, efectele fiind îngrozitoarele crime ce vor zgudui suburbia; dintr-un tufiș vocea stranie a unui copil imploră ajutor; fantoma unei pisici produce spaimă locatarilor unei case; un cîine se sinucide aruncîndu-se în fața unei mașini; o femeie își vopsește întreaga casă (inclusiv ferestrele) în roz; cîțiva copii fug de acasă, oprindu-se pe malul mării în care se vor arunca, înecîndu-se; un om este ciopîrțit de un străin, în pieptul mortului fiind găsit un scurt poem satanic intitulat „Viața Pestilențială"; o femeie este atacată de roiuri uriașe de muște; într-o oglindă se observă lucruri ciudate care îți furnică pielea plus multe alte întîmplări macabre care fac din *Floating Dragon*, un roman excepțional și de o calitate net superioară operelor altor scriitori de horror ca: Dean R. Koontz, Clive Barker, Graham Masterson, James Herbert, P. Wilson.

PETER STRAUB este, poate, singurul scriitor de horror care concurează cu succes alături de STEPHEN KING.

Dan GHEȚU

Octavian MUSTAFA

CRONICĂ DIN NORMANDIA

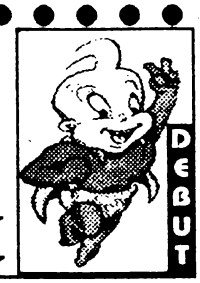

Împotriva voinţei tatălui meu, mă înrolasem pentru Orient sub conducerea colonelului Toubon, marchiz de la Vallenciere şi, ulterior, comandantul garnizoanei din Tboutiji d'aab-Sabih. De aceea, nu pot învinovăţi pentru tot ce s-a întîmplat decît nemaipomenit de uşoara şi negîndita mea lăsare în ghearele nesăţioase a două dintre păcatele fundamentale ale tinereţii: vajnica încredere în clarviziunea atotstăpînitoare a judecăţii mele şi credinţa deplină în cavalerismul vicontelui de Saupiraille.

Aveam douăzeci şi doi de ani şi mă distinsesem deja în ochii tuturor neîncrezătorilor prin cîteva şarje îndrăzneţe îndreptate împotriva „demonilor nisipului", cum fuseseră botezaţi satrapii lui Khaled-El-Hallaf, cînd fusesem chemat de urgenţă în Franţa în vederea căsătoriei cu domnişoara Marguerite, fecioreInica moştenitoare a domeniului de la Vaumiere-en-bas-desplaines. Litografiile înfăţişate privirilor mele necruţătoare mă încunoştinţaseră de existenţa unei fiinţe blonde, cu ochii apoşi şi niţeluş cam holbaţi, despre care misiva, cît se poate de ceremonioasă a tatălui meu, afirma cum că ar fi întruchipat „nebănuibile voluptăţi ale naturii", probabil croite zvelt şi „sfioşelnic de atrăgător", pe măsura trupului firav al domniţei de şaisprezece ani, proaspăt ieşită dintre zidurile mohorîte şi groase de un metru şi jumătate ale mănăstirii din Voudroye. Cum căsătoriile din convenienţă nu erau deloc ceva neobişnuit sau umilitor în acea vreme, tatăl meu nu se simţise cîtuşi de puţin atins în onorabila-i demnitate prin descrierea amănunţită şi stînjenitoare a bunurilor cu care mama natură, chipurile, în copleşitoarea-i dărnicie, ar fi înzestrat-o pe Marguerite de Val-Pommeterres. Acest proiect matrimonial îl interesa în cel mai înalt grad pe tatăl meu ce se găsea, în momentul respectiv, prins de evenimente, în chiar centrul tuturor laborioaselor şi lăudabilelor travalii depuse de „ grupul dominoului" în slujba regelui şi a Franţei, activităţi care aveau să aducă faimă neţărmurită împrejurărilor lui septembrie '87, iar domnului de Val-Pommeterres titlul de conetabil.

O lungă serie de coincidenţe supărătoare scăpaseră atunci, din pricini cu neputinţă de deslusit după atîţia ani, atenţiei şi înţelegerii mele, cert este că îi împărtăşisem planul meu secret de revoltă unicului camarad de arme îndeajuns de bogat, de nobil şi de nepăsător cu propria-i persoană încît să-mi confere, paradoxal, impresia unui cavalerism absolut şi a unei absolute încrederi, anume vicontele de Soupiraille. Care, întîmplător sau nu, mă întovărăşi în drum spre Franţa, dîndu-şi demisia din armată şi arătîndu-se grozav de plictisit de teribilele noastre aventuri orientale. Cum mie însumi, deşi nu aveam nici cel mai mic gînd de a da curs invitaţiilor ceremonioase ale tatălui meu şi de a mă uni cu urîţica progenitură a viitorului conetabil, lama de iatagan a morţii îmi planase de suficient de ori deasupra gîtului prin bivuacurile aproape devastate de nisip sau prin nisipurile mişcătoare, ticsite de beduini gata să te spintece la cel mai mic gest, fapt ce făcuse să mă lecuiesc de vitejii excedentare, este de la sine înţeles că propunerea amicală a vicontelui de a-i fi oaspete în conacul normand al familiei sale, pe o durată lăsată, în întregime, la bunul meu plac, îmi păruse providenţială şi mă şi repezisem să-i dau curs.

17 august, Le Havre.

Binecuvîntat pămînt al Franţei! Am sosit joi, cu goeleta „Notre Dame de Paris", după o lună şi jumătate de furtuni crîncene. Era cît pe ce să mă apuce malaria, căci rezervele mele de chinină au luat calea apei acum nouăsprezece zile, într-o noapte de pomină. Căpitanul, un ins zdravăn şi cam lipsit de maniere, ne-a încunoştiinţat că furtunile musonice sînt ceva obişnuit la latitudinea Capului Horn, însă, judecînd după starea jalnică a unora dintre membrii echipajului său, nu m-aş grăbi să-i dau crezare. Singur vicontele s-a comportat uluitor. Pe lîngă faptul că n-a auzit în viaţa lui de rău de mare, lucru îndoielnic la cineva născut în plin pîntecul de humă caldă a Normandiei, şi-a petrecut tot timpul pe dunetă, alături de căpitan şi ferm hotărît să-l contrazică în orice chestiune. Lucrurile ar fi luat o turnură urîtă de cîteva ori, dacă nu m-aş fi aflat prin preajmă. Hotărît lucru, vicontele este un vajnic căutător de aventuri! Şi de buclucuri. Dar este un camarad desăvîrşit şi un tovarăş de încredere. Mă bucur că am acceptat propunerea lui.

tot 17 august, seara.

Abia am încheiat de scris un răvaş către tata. Va fi furios rău! Însă nu pot da curs cererii sale de a-mi petrece în jug, grijuliu dăltuit şi admonestat, toată viaţa, doar pentru a căpăta sprijinul lui de Val-Pommeterres. Mă îndoiesc că va mai voi să mă vadă prea curînd.

18 august, dimineaţa.

Au nişte grătare formidabile la han. „L'Oeil de la Mer", ce nume bizar pentru un bistrou de mateloţi. Vicontele mă anunţă că slujitorii de la conacul normand au fost înştiinţaţi de sosirea mea. De Soupiraille îmi dă de înţeles că voi deveni un soi de stăpîn provizoriu al domeniului. Generozitatea lui încă îmi apare ca foarte excentrică, deşi cît se poate de binevenită. În garnizoană, chiar şi faţă de colonelul Toubon, drasticul colonel Toubon, tot aşa se purta. Ca un

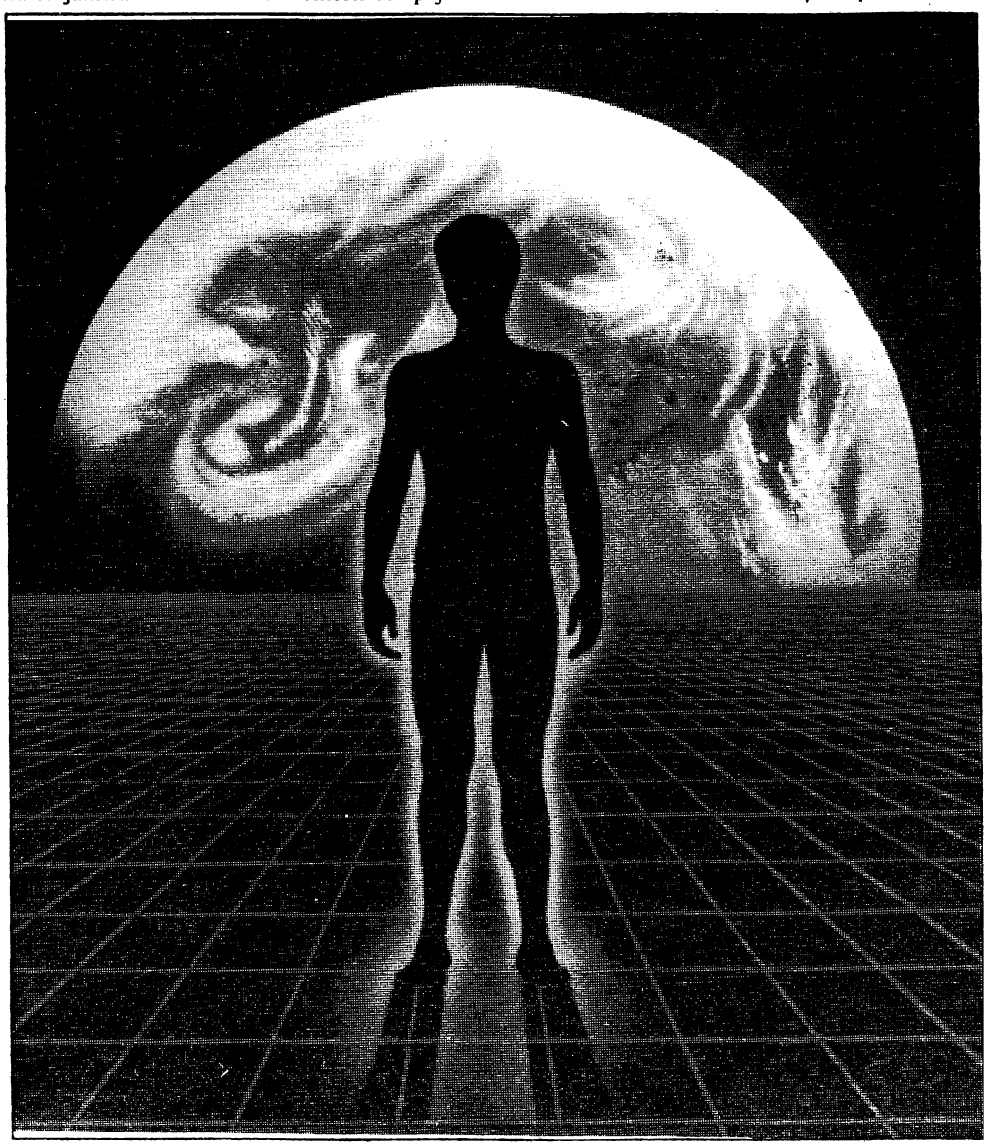

prinţ, ca un mare senior. De fapt, obîrşiile remarcabile ale vicontelui îmi sînt bine-cunoscute, coborînd pînă în preajma lui 1200. Chiar şi uluitorul Jacques de la Trève, în „Istoria nobilimii normande", apărută pe la 1600, pomeneşte de cavalerul Tournesquelon de Soupiraille, supranumit şi *Le Geolier Aveugle*, fapt cît se poate de edificator despre întinderea în epocă a faimei sîngerosului strămoş al vicontelui. Căci Jacques de la Trève îşi permisese să neglijeze în cronica sa spiţa Bourbazon a familiei d'Augére!

18 august, la prînz.

Diligenţa va pleca peste 3 ore. Nu ştiu cît de curînd am să mai pot scrie astăzi, dar trebuie neapărat să notez amănunţit simptomele. Mi se întîmplă ceva incredibil. Încă de ieri, o nevoie instinctivă, de neînţeles şi de neînfrînat. Sînt copleşit aproape. Acum trei zile, într-una din puţinele ore de acalmie, de Soupiraille mi-a dăruit o carte, sfătuindu-mă cît se poate de serios să mă adîncesc în lectura ei. Mă privea ciudat, ochii îi străluceau nefiresc şi un zîmbet strîmb îi atîrna, nepotrivit momentului, în colţul gurii. Insistenţa cu care îmi tot împingea în braţe un volum gros, ponosit, legat în piele neagră, m-a surprins în absolut acelaşi mod cu invitaţia gargantuescă de ospeţie. Doar că nu văd, încă deloc, ce ar putea fi providenţial în lectura respectivă. Desigur că, îndatorat fiind vicontelui, nu am avut de ales şi, ieri, m-am apucat de citit lucrarea cu pricina. Conform traducătorului, un necunoscut Fidelius Hartmann, este vorba de o versiune germană, probabil cea de la Lübeck, dar ovreiul nu pomeneşte un cuvîntel despre originea acestei „libra în lingua theutonica", a „Cronicii universale", scrisă pe la 1544 de episcopul de Praga, Jan-din-Puchov. Pînă aici, nimic miraculos. Doar că, dinspre fluidul de cuvinte înflorate, de inversiuni lingvistice cu iz cronicăresc, m-a strigat ceva. Nu ştiu, momentan, ce. A fost ca o izbitură de bici, în dreptul frunţii. O plesnitură lipsită de orice sens şi de orice durere. Îmi hălăduieşte încă în dosul creştetului. Tot ce pot spune este că o altă vedere mi se clădeşte încet, lucrurile toate mi se schimbă în creieri, un fapt neştiut mă cercetează pervers, parcă ar răvăşi toate înţelesurile în mine spre a le aşeza altfel. Pot chiar să mînuiesc condeiul într-un fel diferit de orice am izbutit şi văzut pînă acum. E poate prezumţios să învinovăţesc o vechitură de carte despre transformările din mine, este poate prostesteche chiar să mă gîndesc la o învinuire cîtuşi de firavă a oricui, fiindcă această altă vedere, această a doua vedere, mă face să mă simt liber şi pe deplin încrezător în noua clarviziune a judecăţii mele. Parcă şi gîndul confruntării cu tata, ce, mai devreme sau mai tîrziu, va să vie, îmi apare acum într-o goliciune jalnică, plin de nimicnicie. Cred că într-o clipită m-a făcut altul pînă în măduva oaselor. Şi, dacă nu ştiu cu certitudine cînd şi cît de tare m-am schimbat, căci o voce interioară, deja cu neputinţă de oprit, mă tot avertizează că schimbările firii mele sînt la fel de vechi cu galopurile mele milităreşti împotriva lui Khaled-El-Hallaf, în schimb, sînt cît se poate de

convins că cealaltă vedere trezită în mine este aprigă şi rece şi necruţătoare.

22 august, Normandia.

Nu am de cine să mă feresc şi nimeni nu pare să se poată împotrivi vrerilor mele. Carnetul acesta devine – vocea aceea ascunsă în creieri, călăuzitoare şi, deodată, atît de prietenească, mă anunţă dinainte de aceasta – devine un facsimil de roman. Sau o schiţă de cronică. Un capăt de carte. Sînt obligat de schimbarea din mine să scriu, să scriu mereu, doar astfel lucrurile mascate, răzvrătite şi dureroase se mai calmează. Călătoria cu diligenţa a durat aproape trei zile.

Vizitiul mi-a spus, cu băgare de seamă şi aruncîndu-mi, în răstimpuri, priviri piezişe, că am leşinat de cîteva ori, el dădea vina pe malarie, însă abia la sosire, am înţeles, eu singur sau, poate, mînat de voce, n-aş putea spune, că nu fusesem niciodată atins de malarie, şi că puteam transforma ţărîna în aur. Aşa-l plătisem pe hangiu la unul din popăsuri. Vizitiul mi-a bolborosit ceva despre bani scăpaţi în praf, însă eu, instinctiv, ştiusem că, dacă mă aplecam şi luam un bulgăre de humă uscată în palmă, de îndată ce-l voi atinge cu degetele şi cu răsuflarea, se va preface în ban de aur. De cînd am înţeles asta, am tot repetat experienţa, cred că de vreo şaizeci de ori şi ceva, de fiecare dată cu acelaşi rezultat, mulţumitor şi înfricoşător deopotrivă. Vocea adîncă, din creieri, îmi tot spune că sînt nenumărate cele ce pot să le fac. Şi, pe măsură ce orele trec, încep să-i dau tot mai mult crezare.

22 august, seara.

Trebuie să scriu, să nasc cronica blestemată a întîmplărilor acestea. O simt cum se dezvoltă în mine, cum se lăţeşte, cum se întortocheză. Asist, cu oroare, la naşterea mea schimbătoare, de firile mele ascunse. Cei din diligenţă îmi păruseră, în ultima zi de călătorie, gata să o ia la fugă, să-şi abandoneze bagajele spre a scăpa cu viaţă. Păreau îngropaţi sub un munte de groază. Vocea mă anunţă că s-ar putea să fie de vină obrajii mei. Nu-mi vine însă a crede cum că pămîntiul, în care s-a ascuns coloritul lor, i-a înspăimîntat atît de puternic pe călători sau că ochii mei roşiatici şi strălucitori, pot trezi doar frică nebună, după ce, ani de zile, au stîrnit cele mai năvalnice pasiuni?! Altceva trebuie să fie aici. Caut în neştire prin biblioteca enormă a lui Soupiraille. Cartea de la care mi se trage totul a zăcut aici decenii întregi, înainte de a peregrina prin Orientul neprimitor. Din toate paginile îmi răspunde, veşnic, strigătul acela, copleşitor. Ocheanul întors. Am găsit ciudate culegeri de basme înfricoşătoare, pline de praf şi ticsite cu monştri fără de seamă. *Cartea de la Bamberg, 1491, Cronica orbului Julien de la Strassbourg, 1494, Scrierea despre strigoi, Nürenberg, 1499.* Într-un dulap, cineva de-al casei, dacă nu chiar vicontele, ascunsese un exemplar pe jumătate calcinat al apocalipticei „Geschichte ordog waide", povestea despre morţii vii. Nu veţi şti niciodată cum mă cheamă strigătul acela, din toate paginile. Rînd după rînd şi carte după carte. Citesc prin coperţi, prin ziduri şi, uneori, cînd mă uit prin gaura cheii în camera cuiva, dacă nu sînt atent, mă pot trezi înăuntru, de-adevăratelea. Puterile acestea par a fi zăcut în mine dintotdeauna, eu doar mă înstrăinasem de ele.

22 august, noaptea.

Cît să fi trecut de cînd am început să mă cunosc cu adevărat? Cinci-şase zile? Sau cinci-şase secole? Sînt atît de aproape de mine acum, încît, dacă închid ochii, pot vedea, prin străfundurile minţii, în capul şi cu privirile fratelui meu, vicontele de Soupiraille. Mă uit liniştit, semeţ şi fără de întunecare, la soţia fratelui meu, la soţia mea, de fapt şi cu adevărat, la soţia aceluia dintre noi care se gîndeşte intens că ar fi aşezat comod la masa impunătoare de nuc a conacului de la Vaumière-en-bas-des-plaines, mă uit, ca la o gîză nevinovată, la zadarnic feciorelnica, la veşnic urîţica Margueritte de Val-Pommeterres şi-mi rîd în barbă. Iar tata poate fi mulţumit, răvaşul de refuz trimis din Le Havre arsese pe drum, cu poştalion cu tot, lîngă zăvoiul de la Garguille, loc sîngeros şi plin de oseminte, dar aşa cum se şi cuvine să piară cuvintele deşarte, în van aşternute pe hîrtie, eu sînt totuna cu de Soupirraille, el fusese sinea-mi de veghe prin toate nisipurile Orientului, sîntem identici ca firele de nisip. Tata poate fi mulţumit cu noi, cu mine, adică. Jurnalul se va încheia curînd, aici sînt doar fragmente simpluţe, vocea pe care eu singur mi-o susur în frunte mă avertizează că jurnalul s-ar scrie singur, poate că astfel mi-e sortit, ca veşnic să mă grăbesc cu aranjamentul casei. Niciodată n-am timp să-mi aranjez casa, cum trebuie şi pe îndelete, pentru oaspeţi. Cînd îl voi termina de scris, vreunul dintre mine, nu voi şti niciodată care, poate chiar eu, privindu-vă din minţile lor, vă va înmîna volumul gros, deja ponosit, îmbrăcat în piele neagră. Şi cum vă va fi, cum vă voi fi, prieten de nădejde, camarad de arme sau tovarăş de beţii, absolut blazat şi uluitor de cavaler, excentric pînă peste poate şi generos întrutotul, nu-i veţi, nu-mi veţi refuza ospeţia.

Jerry OLTION

Cuptorul de olărie al lui Schrödinger

Cînd degetul ei apucă peretele de lut roşu şi cana aproape terminată se sfărîmă precum o casă prinsă de o tornadă, Mary pur şi simplu ridică mîinile de pe rămăşiţe şi le urmări cu ce învîrtesc iar şi iar pe discul noroit al roţii. Nu se înfurie. Era furioasă dinainte. Aceasta era cea de-a cincea cană pe care o stricase astăzi, şi-şi terminase rezervele de mînie după cea de-a doua. Totuşi, era ceva mai mult decît o simplă oboseală care-i făcea mîinile să tremure. În faţa ei i se rotea chiar violoniua. Bîjbîi cu piciorul stîng după întrerupător şi în cele din urmă îl lovi cu degetul mare. Grămada de lut se opri şi acum, că huruitul şi vaietul motorului electric se dusese, singurul sunet din atelier era muzica clasică ce venea din radioul de pe masa de uscat de lîngă roată.

Masa cu două căni pe ea, acolo unde ar fi trebuit să fie opt.

Şi din cele două, numai una era de azi. Cealaltă deja fusese smălţuită şi arsă. Fără a se obosi să-şi cureţe noroiul de pe mîini, Mary o apucă şi o duse la buze.

Ieah. Cafea rece.

Lăsînd cana stricată pe roată, se ridică în picioare şi o duse pe cea pe jumătate plină, prin talmeş-balmeşul de cutii pentru împachetat şi saci de lut, la bucătărie unde deschise cuptorul cu microunde... şi se opri. Acolo, pe farfuria de sticlă, deja se găsea o cană.

Dumnezeule, îşi zise, de cît timp o fi stînd aici? Cel puţin de ieri, fiindcă nu bea decît o cană pe zi. O scoase afară pe cea veche şi o înlocui cu cea nouă, apoi închise şi dădu să apese butonul de un minut. Degetul îi tremură şi în schimb nimeri butonul de două minute, însă lumina se aprinse şi caruselul începu să se rotească încet în vreme de microundele îşi făceau treaba. Mary se întoarse spre chiuvetă şi spălă cana cea veche, aşteptînd să se încălzească cafeaua.

Nu mai era nici o îndoială, se ramolea. Vîrsta şi artrita îi făcuseră mîinile instabile, iar acum o părăsea şi memoria. În curînd n-avea să mai conteze cît de multe căni putea să facă într-o zi, deoarece nu va mai fi în stare să-şi amintească cine le comandase.

Cel puţin nu se apucase să adune pisici, aşa cum făceau atîtea bătrîne.

Se uită în atelier – care fusese sufragerie pînă ce se săturase să tot care lutul din pivniţă încolo şi încoace – la mizeria de pe roată. Lipsa pisicilor era o consolare prea mică cînd nu putea realiza nici măcar o comandă simplă pentru un serviciu de căni. Tocmai din cauza aceasta, chiar şi roata era o amintire constantă a decăderii ei. Întotdeauna urîse roţile electrice, le urîse cu dispreţul artistului faţă de mecanizare, însă picioarele nu-i mai erau capabile să împingă o roată toată ziua.

Cuptorul cu microunde semnaliză încet, însă aroma de cafea ce se răspîndea din jurul uşii îi atrase lui Mary atenţia încă şi mai mult. O făcuse friptă! Cafeaua dăduse în clocot. Bineînţeles, cînd deschise uşa, cana stătea într-o baltă de viscozitate maronie şi înspumată. Oftînd, o ridică de toarta încă rece – uluită ca de obicei de modul cum cuptorul putea încălzi cafeaua, dar nu şi recipientul – apoi o goli în chiuvetă şi o spălă. La naiba cu cafeaua; oricum, nu mai avea nevoie de altă doză de cofeină care s-o facă să tremure.

Pe etajeră nu era loc pentru cea de-a doua cană. Nedumerită, Mary se răsuci, încă avînd-o în mînă, şi cercetă rafturile pline cu articole de olărie ce acopereau pereţii atelierului. O luase dintr-o comandă terminată? Nu, fiecare serviciu era complet: farfurii, farfurioare şi căni în rînduri, aşteptîndu-i pe clienţi să le ridice sau pe Mary să le expedieze prin poştă. Se întrebă dacă nu cumva păcălise din greşeală pe cineva cînd împachetase vreo comandă. Probabil că da, bănui ea, ducînd cana aflată în plus în cealaltă parte a camerei şi aşezînd-o într-un loc liber pe rafturi. Nu putea spune care comandă; toate cănile sale erau la fel. Modelul ei consacrat nu se schimbase de ani de zile.

Ei bine, indiferent cui aparţinea, fără îndoială că acesta va suna ca să se plîngă cînd va deschide cutia. Dezgustată de ea însăşi, Mary ieşi afară ca să stea cîteva clipe în curtea din spate şi să ia o gură de aer proaspăt. Lumina serii tîrzii era filtrată de crengile mărului de lîngă casă, iar briza purta parfumul florilor lui. Poate că o plimbare avea să o calmeze şi mai mult.

Nu se poate spune chiar că se rătăci. Fu dezorientată; acesta este mai degrabă cuvîntul potrivit. Cartierul se schimbase atît de mult pe parcursul anilor şi nici unul dintre punctele de reper de care-şi aducea aminte nu mai era la fel. Totuşi, ştia că pînă la urmă avea să-şi găsească drumul spre casă şi într-adevăr îl găsi, chiar dacă ceva mai tîrziu decît se aşteptase. Soarele deja apusese la vremea cînd zări familiara ei casă, albă, cu narcise galbene încadrînd aleea. Obosită şi puţin speriată, stinse lumina din atelier şi se duse direct la culcare.

Dimineaţa fu nevoită să răzuiască cana stricată de pe roată. Ar fi trebuit să o facă seara trecută, însă fusese preocupată şi uitase. Hotărîtă să realizeze o treabă mai bună astăzi, se apucă imediat de căni şi termină două, una după alta, înainte ca mîinile să-i obosească şi să o strice pe a treia. Se aşteptase la asta, aşa că schimbă tactica, lucrînd nişte farfurii şi castroane mai uşoare ca să nu facă toată munca grea deodată. Strategia păru să dea rezultate, chiar dacă Mary strică şi cîteva farfurii.

În următoarele zile reuşi să termine cîteva servicii de masă, dar numai muncind pînă seara tîrziu. La sfîrşitul săptămînii era epuizată, şi totuşi cînd îşi compară realizările cu comenzile venite îşi dădu seama că nu ţinea nici pe departe pasul cu cererea. Nu putea nici măcar să scoată atîţia bani cît să mănînce o pîine. La nivelul ăsta de abia va putea să plătească factura pentru electricitate.

Se aşeză la biroul ei de expediţii, frecîndu-se la ochi şi holbîndu-se la maldărul de hîrtii. Trebuia să mănînce. Era obosită şi înfometată şi nu mîncase de... de cînd? Nu-şi putea aminti. Nu încălzise nişte spaghete vechi la prînz? Dacă da, nu-şi aducea aminte să le fi mîncat.

Aoleoi, nu era de mirare că se simţea aşa de vlăguită. Se duse la cuptorul cu microunde şi deschise uşa. Bineînţeles, înăuntru se găsea farfuria plină cu spaghete încă reci, sau încă o dată reci. Le ţinu cîteva minute la putere maximă, în tot acest timp urmărind caruselul cum se învîrte încet ca să nu uite iarăşi, apoi aşeză farfuria pe tejghea şi mîncă în picioare. Cînd termină, o puse în chiuvetă... chiar deasupra celei pe care o folosise la prînz.

Părul de pe ceafă i se zbîrli. Mîncase de prînz, acum îşi aducea aminte. Şi atunci de unde venise farfuria de spaghete în plus?

Din acelaşi loc de unde venise şi cana în plus, fără îndoială! Dar unde se afla asta? Cu siguranţă nu era un alt client păcălit!

În toată săptămîna următoare nu sună nimeni care să facă vreo reclamaţie şi după ce alte patru căni şi un castron de supă se iviră în cuptorul cu microunde, Mary concluzionă fără nici o tragere de inimă că apăreau cumva din aer. Nu se întîmpla întotdeauna. De cele mai multe ori socotea doar ce băgase în cuptor, însă din vreme în vreme – cînd era foarte tulburată, se părea – obţinea cîte un lucru nou. Era ceva fantomatic. Un timp îi fu frică să se apropie de ele, însă odată ce-şi uită temerile şi încercă să încălzească o ruladă cu scorţişoară, descoperi o jumătate de duzină de farfurii, trei căni şi o sosieră, toate înghesuite în interiorul micuţului compartiment.

Aparent, fenomenul avea legătură cu senilitatea ei. În zilele bune, cînd memoria îi funcţiona ca înainte, nu scotea nimic din cuptor. Dar în zilele rele, cînd probabilitatea să fi uitat ceva înăuntru creştea – atunci se întîmpla. Făcu experienţe, deschizînd pe neaşteptate uşa ori de cîte ori trecea pe acolo, băgînd în cuptor lucruri şi lăsîndu-le diferite intervale de timp, ba chiar introducînd obiecte pe care în mod normal nu le-ar fi pus acolo însă, precum o oală supravegheată care nu dă în clocot niciodată, cuptorul cu microunde refuza să funcţioneze pînă ce Mary nu uita cu adevărat ce ar putea să o aştepte înăuntru.

La sfîrşitul celei de-a doua săptămîni de cînd observase fenomenul, avea un serviciu de masă complet, iar ritmul se accelera. Mîinile tremurînde şi experienţele îi mîncaseră atît de mult din timpul de producţie, încît era în urma comenzilor, aşa că făcu singurul lucru logic; împachetă piesele de ceramică recent găsite şi le expedie clientului care aşteptase cel mai mult.

După încă o săptămînă, acoperise jumătate din comenzi în modul obişnuit şi jumătate cu ajutorul cuptorului cu microunde şi ajunsese să înţeleagă regulile, chiar dacă nu şi teoria dindărătul bizarelor manifestări. Înainte să se întîmple, trebuia să existe cel puţin o şansă să fi lăsat ceva în cuptor şi să uite cu adevărat dacă o făcuse sau nu. Însă, cu memoria ei care slăbea continuu, probabilitatea creşcu de la un eveniment rar pînă aproape de certitudine.

Şi acum începu să găsească casolete misterioase în frigider, vaze cu flori moarte în coltişorul pentru micul dejun, ba chiar şi nişte dolari suplimentari în vasul de zahăr unde îşi ţinea ceea ce ea numea întotdeauna în ris „banii ei nebuni".

Viaţa intră într-o rutină nouă, stranie dar confortabilă, care ar fi continuat un timp nedeterminat fără alte complicaţii, dacă Mary n-ar fi fost copleşită în cele din urmă de curiozitate. Într-una din rarele zile în care artrita n-o supăra aşa de mult ca să nu fie capabilă să iasă din casă, iar mintea îi era prea lucidă ca să permită crearea spontană a vreunui obiect de olărie, se duse la bibliotecă, hotărîtă să afle cum putea funcţiona chestia aceea. Îşi petrecu o întreagă după-amiază în secţia de ştiinţă începînd cu microundele, avansînd la unde în general, apoi la particule şi la fizicienii care au lucrat cu ele. Citi despre Einstein, Dirac... şi Schrödinger. Omul care propusese ciudata idee că o pisică închisă într-o cutie putea fi moartă şi vie în acelaşi timp, pînă cînd cineva se uita înăuntru ca să vadă cum este şi astfel forţa Universul să aleagă.

Schimbînd doar un pic premizele, cu o persoană uitucă şi un cuptor cu microunde, să zicem, Mary putu uşor să înţeleagă cum condiţia ei era în stare să forţeze Universul să aleagă între nimic şi un obiect de olărie.

În acea seară, se întoarse acasă într-o stare meditativă şi se învîrti îngrijorată prin bucătărie. Gata, avusese parte de suficientă fizică stranie pentru o singură zi! Se îndreptă direct spre dormitor, îşi aruncă pantofii din picioare şi căzu în pat fără să-şi scoată hainele. Dar nu începuse să se relaxeze cînd auzi un zgomot, un hîrşîit uşor venind din interiorul dulapului de haine. Se ridică în capul oaselor, holbîndu-se spre uşă. Sunetul pe care îl auzise nu fusese un mieunat? Oare se putea ca o pisică să fi intrat într-un fel sau altul în casă, sau era doar răspunsul la puterea de sugestie a lecturii despre experimentul lui Schrödinger?

Încetişor, cu grijă, se întinse înapoi în pat, nedorind să se scoale şi să verifice.

Traducere
Cătălin Teniţă

DON SIMON

TEMPLUL FOCULUI

Sînt şi ele acolo, drepte şi nemişcate, blonde şi nebune, cu ochii ţintă spre poarta templului, aşteptînd să la cadă în cap cerul vînăt al toamnei şi să le ucidă, acolo, în iarba arsă care înconjoară Templul Focului - Woodstock. Sînt blonde şi nebune. Sînt suedeze, băutoare de Scandic, urlă în ele sîngele vikingilor, aprig şi tocit de desfrîu şi de amintirea nopţilor cînd călăreau drakkerele de-a lungul coastelor, urlînd şi îmbătîndu-se cu bere fiartă şi cîntînd, mai ales cîntînd.

Uite-aşa este sîngele suedezelor. Şi poate tocmai de aceea suedezele şi-au dat seama ce vor să facă terranoviştii.

În ele curge sîngele intuiţiilor.

**

Şi încă nu plouă şi nimeni nu se gîndeşte la ploaie, deşi le plouă în suflet şi Annie Lennox cîntă peste plăcile funerare: No more "i love you s", "...you s" ce ?, nimeni nu ştie şi nici nu contează, ei o iubesc, şi iubesc şi pietrele funerare şi pămîntul cu iarba arsă şi florile ofilite de mohoreala toamnei, vii, însă osîndite să moară, şi mai iubesc şi obeliscurile pline de coroane şi păpuşi şi voaluri de mireasă, albe sau roz, în orice caz, pure şi încă nu plouă...

Dar plouă în inimile lor, cu Cobain plouă, cu Mercury, cu Roger Waters şi Joplin, cu Björk şi mulţi, mulţi alţii, nu va ajunge ploaia ca să spele nici măcar unul dintre ei, ei n-au murit ca să fie spălaţi dîn amintire şi aşa au înfrînt uitarea. Ei sînt nemuritori, deşi sînt morţi.

Şi încă nu plouă şi Madonna se plimbă printre morminte şi rîde şi urlă spre suedeze, spre toreadorii strînşi lîngă suedeze, la statuia de marmură a lui Juan Carlos urlă, imploră urlînd: "violaţi-mă !, violaţi-mă !, violaţi-mă !", la nesfîrşit imploră, aşa face ea nopţile cînd iese de sub piatră, iar ceilalţi, cei care nu pot, bat cu pumnii dedesubt şi se mişca pămîntul.

Şi încă nu plouă, Björk se tatuează singură, puţini o mai recunosc, e greu de recunoscut, e palidă, "play dead" îngînă, însă moartea s-a jucat de-a Björk.

Şi ea mai iese de sub piatră, o ştiţi, e undeva spre sud, unde se monta scena . Pămîntul ei încă mai miroase a urlete, a oţel şi bere, a seringi şi chiştoace, a transfigurare. Şi mai miroase şi a disperare. Şi încă nu plouă, însă florile de lotus sînt la fel de proaspete.

Nu plouă, însă scutierii stau la marginea Templului Focului şi sînt la fel de terni ca toamna. Şi la fel de urîţi.

**

- Ţi-am spus, Madonna, te-am iubit. Şi încă te mai iubesc.

- Atunci violează-mă !

Îl aţîţa. El era beat de bere, iar ea beată de moarte.

**

Din ce în ce mai multă lume vine spre Templul Focului, bărbaţi şi femei, urmăriţi de asperitatea amintirilor (elc nu pot fi lepădate), hăituiţi, însă aprigi, iubitori de amintirile pe care nu le pot uita, păşesc peste iarba arsă şi inima le-o ia dementă la goană cînd văd păpuşile şi florile de lotus.

Ei nu vor să uite. Iubesc amintirile. Nu sînt francezi, ruşi, englezi sau alte neamuri. Ei sînt oameni cu amintiri.

Scutierii îi lasă să treacă. Au ordin să aştepte, în dispozitiv, cu scuturile din duroplast la înălţimea ochilor, cu căşti şi bulane, cu bocanci grei, cu ce au mai scornit "ei", blestemaţii, ca să cureţe amintirile. Dar "amintirile nu pot fi chiuretate", nici cu bocancii, nici cu bulanele.

**

Ieri l-au adus pe Alice Cooper. Piatra era pregătită, a scrîşnit în balamale să-i primească cenuşa, şi cîntecele, şi ura lui pentru viaţă.

Şi toată lumea a aşteptat noaptea, să vadă dacă are puterea să iasă de sub piatră şi să cînte, sau să înjure, însă el n-a ieşit, şi dacă n-a ieşit, atunci niciodată n-o să poată ieşi.

Templul Focului - locul unde sînt adunate amintirile care nu pot muri, locul muzicii eterne.

Şi tot ieri s-au spînzurat două suedeze şi vîntul se

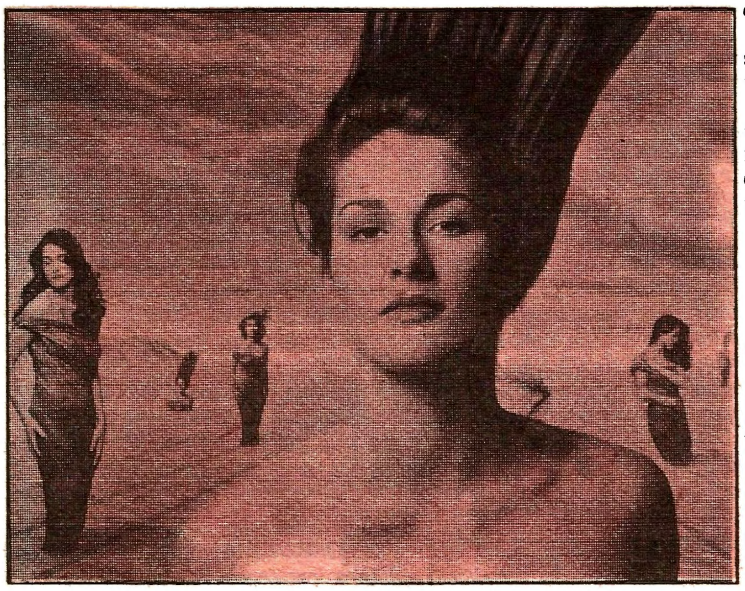

joacă cu ele, ca un păpuşar se joacă, dar ele nu ştiu scorneala vîntului şi doar se clatină şi gem arborii de care sînt spînzurate.

**

Nu trece mult pînă îi năpădeşte fumul. Este albastru şi dens şi înecăcios şi vine cu un huruit puternic, tremură pămîntul sub bubuitul inimilor mecanice.

Buldozerele sînt multe şi galbene şi nesimţitoare.

Scutierii le lasă să treacă printre ei, sînt la fel de terni, şi-au pus filtrele pe mutre ca să respire, greu se poate respira în eşapamentele buldozerelor, se reaşează în alte dispozitive, geometrice, însă la fel de ameninţătoare.

Amuţesc şenilele, dar nu şi motoarele, ele se ambalează, tremură oţelul şi pămîntul şi oamenii laolaltă cu pămîntul, şi statuia Juan Carlos, patroana toreadorilor şi copacii cu suedezele, toate tremură contaminate de isteria motoarelor.

Madonna aleargă printre morminte şi nu mai urlă, dar se oferă, are nevoia să se ofere, "nu vrei să te culci cu mine ?", dar cine se uită la ea ?, cine să se uite la faţa ei bolnavă de moarte ? Şi chiar dacă "Take a bow" zboară prin Templul Focului, nu inspiră nimic, nici amintirea, nici toreadorii călcînd pe cioburi (ei sînt prea mîndri şi prea plini de fireturi hispanice şi, mai ales, nu pot uita că ea şi-a cumpărat locul în Templul Focului, înainte de moarte, nu şi l-a cîştigat cinstit), nimic nu inspiră.

Apoi se aud megafoanele terranoviştilor, "împrăştiaţi-vă !", "nu aveţi dreptul să staţi aici !", "împrăştiaţi-vă !", dar ei nu se mişcă, decît suedezele se clatină în încăpăţînarea vîntului care nu s-a săturat de jocul lui.

Şi copacii gem şi încă nu plouă.

Şi vin arabi şi portoricani şi jamaicani şi alte rase, procesiuni lungi şi tăcute, postere, Casa Albă vopsită în negru, mutre de terranoviştl urlînd în faţa ei: "muncitl!", "să facem Noua Ordine !", "lumea de mîine, fără amintiri, trecutul n-are valoare, preţios e doar prezentul, munca voastră şi viitorul", "împrăştiaţi-vă !", aşa scrie pe posterele raselor care continuă să vină spre Templul Focului. Şi aşa se aude şi din megafoane, "împrăştiaţi-vă !", dar nimeni nu se împrăştie, stau să sfideze, amintirile lor şi terranoviştii, Cobain şi bulanele, Mercury şi buldozerele, Joplin şi megafoanele, Björk şi scuturile şi cîte şi mai cîte.

Şi tot nu plouă, iar copacii gem de greutatea suedezelor şi este frig.

- Eu sînt...

- ...o erecţie ! urlă cineva din mulţime, iar ceilalţi rîd şi demult nu s-a mai auzit rîsul în Templul Focului - Woodstock, iar terranovistul tace încurcat şi megafonul aşteaptă în mîna lui, aşteaptă lătrătura, el nu ştie să reacţioneze, este obiect, manipulabil, incapabil de emoţii.

Şi nu se mai aude "eu sînt...", nimic nu se mai aude în afara acelui rîs-frondă, violent, trezirea, rebeliunea.

Se simte frica, cum se mai simte !, scutierii tot nu se mişcă, şi peste ei aleargă frica, şi peste buldozere, şi ele tac, fumul eşapamentelor a murit şi nu mai are puterea să învie. Tot frica e de vină.

Iar ei sînt din ce în ce mai mulţi.

**

Dar tot mai frumos este noaptea, cînd se aude enervarea grifurilor din Seattle.

Muzica este clară, violentă, ca atunci în amintirea lor, pînă şi vîntul stă s-o asculte, iar rasele pămîntului urlă din nou şi se îmbată şi întrebuinţează seringile. Dar, mai ales, uită prezentul, scutierii şi buldozerele, terranoviştii cu megafoanele lor, uită de Noua Ordine, rămîn doar ei cu amintirile, cu pietrele şi obeliscurile funerare, florile de lotus, păpuşile şi voalurile de mireasă, ei şi nebunia obstinată a Madonnei, parvenita din Templul Focului, stau şi ascultă suflul Seattle, nebunie, ciocane, workers şi cocaină.

Sînt vii şi treji, laolaltă cu amintirile şi nu aud buldozerele plecînd şi nici bocancii scutierilor, deşi ar fi putut să se bucure că au cîştigat şi "ăia" n-au putut să le chiureteze simbolurile amintirilor, aşa cum făcuseră cîndva cu bisericile şi templele, chiar dacă o făcuseră degeaba (credinţa tot rămăsese şi parcă era mai vie ca atunci cînd o propăvăduiau preoţi strîmbi de vicii), cîştigaseră şi nu aveau habar ce mare luptă cîştigaseră şi nu degeaba se spînzuraseră suedezele.

Ei veniseră să moară (ce rost are să mai trăieşti dacă n-ai amintiri ?), veniseră să moară sub şenilele buldozerelor, sub bulanele scutierilor, la ordinul lătrat al terranoviştilor Noii Ordini.

Pe ecranele templului fluturâ zborurile sinucigaşe ale morţilor-nemorţi de la "Oasis" şi "dEUS" şi ale lui Buddy Holly şi ale altora, zeci, cei care, de drept, şi-au cîştigat locul în Templul Focului - Woodstock, iar rasele pămîntului plîng că ei mor pe ecrane, deşi mor ca să trăiască veşnic.

Şi lent, şi grav, cîntă Bob Dylan şi noaptea este spre sfîrşit şi tot nu plouă.

Premiul Jimi Hendrix

Noua generație a scriitorilor de HORROR

V-ați întrebat vreodată dacă în această lume mai există și alți scriitori de horror, în afară de cei care, cu chiu cu vai, au reușit să pătrundă pe piața românească? *(Întrebarea este pur retorică pentru cititorul, care strîmbă din nas pînă și la un roman de Stephen King sau Graham Masterson. Pe aceea îi sfătuiesc să treacă peste acest articol.)* Răspunsul este afirmativ. Există, chiar și o nouă generație de scriitori.

Vă propun să luați cu dumneavoastră gloanțe de argint, țăruși bine ascuțite, cîteva legături de usturoi și să mă urmați într-o suscintă incursiune în news horror.

Tot ceea ce vă rog este să nu părăsiți pentru nici un motiv cercul în care ați intrat, fiindcă diavolii și duhurile rele ne zîmbesc printre file.

Unul dintre cei mai reprezentativi scriitori ai noului val este fără îndoială *Michael Marshall Smith*, născut în Chesire și crescut în America, Africa de Sud și Australia. În 1974 se reîntoarce în Marea Britanie, unde trăiește în prezent. *„The Man Who Drew Cats" („Omul care desena pisici")* a fost prima lui povestire; a fost publicată în antologia *Dark Voices 2* și a obținut BRITISH FANTASY AWARD.

Anul următor va cîștiga un alt B.F.A. cu povestirea *„The Dark Land"* („Tărîmul Întunecat"), povestire ce este inclusă în antologia *Darklands* (Tărîmuri Întunecate") editată de cunoscutul scriitor *Nicholas Royle*, și antologia fiind la rîndul ei premiată cu B.F.A. în 1993.

Alte povestiri i-au apărut în „Best New Horror" (Vol. 2, 3 și 5), *„Touch Woods"*, *„Shadows Over Innsmouth"*, *„The Mammoth Books Of Zombies"* etc. Primul lui roman *„Only Forward"* a fost publicat în '94.

Și, dacă tot am vorbit de Nicholas Royle, ar fi bine să vi-l prezint în cîteva rînduri. A publicat cam 1o povestiri, unele dintre ele incluse în antologii celebre ca: *„Dark Voices"* (vol. 4, 5 și 6), *„The Mammoth Book Of Werewolves"*, *„Best New Horror"*, *„Shadows Over Insmouth"*. În '93 a cîștigat un B.F.A. La categoria short-stories, iar doi ani mai tîrziu, antologiile lui *„Darklands"* 1 și 2, au cîștigat același premiu.

Printre cele mai bune povestiri ale lui Nicholas Royle se numără și „The Trees", „Night Shift Sister" (premiată cu B.F.A.), „The Editor", „The Last Drop" etc.

Primul lui roman „Counterparts" („Corespondenții") a fost publicat în '93.

Una din puținele scriitoare de horror, este și Nancy Holder, co-autoare cu Melanie Tem la două romane horror psihologice *„Making Love"* și *„Witch – Light"*.

Trăiește în San Diego și este autoarea a mai mult de 50 de povestiri horror, fantasy și science-fiction.

În '91 a cîștigat un Bram Stoker Award cu „Lady Madona".

Ultimul ei roman se intitulează *„Dead in the Water"* („Morți în apă").

O povestire remarcabilă este „As Gree As Hope Itself" („Nevinovată ca însăși speranța") publicată în antologia *Dark Voices 6*, despre o femeie însărcinată și oribilele ei halucinații.

Un mai vechi scriitor de horror, necunoscut cititorului roman este și Hugh B. Cave, născut în Chester, dar a emigrat în America la vîrsta de 5 ani, împreună cu familia.

Primul lui roman a fost scris în Haiti, unde a locuit cîțiva ani, și este intitulat „Haiti: Highroad to Adventure". Hugh B. Cave a scris circa 800 de povestiri, mai mult de jumătate din ele fiind publicate în prestigioasa revistă *Saturday Evening Post*.

În afara povestirilor sale horror sau science-fiction, Cave a mai publicat și 5 romane despre războiul din Pacific.

O parte din cele mai bune povestiri ale lui Hugh B. Cave au apărut în unele colecții ca „The *Witching Lands*", *„Murgunstrumm and Others"* (premiată cu World Fantasy Award în '77) *„A Summer Romance and Others Stories"*, *„The Corpse Maker"* și în *„Death Stalks the Night"*.

În '91, Horror Writers' Association i-au înmînat *The Lifetime Achievement Award*.

David Case s-a născut în New York, dar își petrece timpul în Londra și Grecia. A scris o mulțime impresionantă de romane, abordînd o mulțime de genuri, inclusiv western.

A intrat în atenția cititorilor de horror în '60 cu trei colecții de short-story, intitulate *„The Cell and other Tales of Horror"*.

În '73 i se ecranizează volumul *„Fengriffen and Other Stories"* sub titlul *„And Now The Screaming Starts"*.

Una dintre cele mai bune povestiri ale lui Case este fără îndoială și *„The Hunter"* (deasemenea ecranizată, sub titlul *„Scream of the Wolf"*), ce va fi inclusă în unul din volumele antologiei *„Dark Voices: The Best from The Pan Book of Horror"*.

Printre cele mai importante romane scrise de David Case se numără și *„Wolf Tracks"*, *„The Third Grave"*.

KATHE KOJA reprezintă în mod cert o culme a genului horror-psihologic, alături de *Nancy Holder* sau *Melanie Tem*.

A publicat o serie de povestiri în reviste și antologii prestigioase cum ar fi: *„Isaac Asimov's Science Fiction Magazine"*, *„Pulphouse"*, *„A Wisper Of Blood"*, *„Omni"* *„The Year's Best Horror Stories"* sau *„Dark Voices"* (vol. 3, 5, 6).

Primul ei roman horror se intitulează *„The Cipher"*, și a deschis o nouă colecție a editurii Dell, numita Abyss. Romanele scrise de Kathe Koja sînt: *„Bad Brains"*, *„Skin"* și nu în ultimul rînd teribilul roman publicat în '94, *„Strange Angels"*.

Colecția de povestiri a lui *NORMAN PARTRIDGE*, *„Mr. Fox and Other Feral Tales"*, publicată la Roadkill Press, a cîștigat în '93 un Bram Stoker Award, acordat de Horror Writers' Association.

O *parte din* opera lui a fost nominalizată pentru premiile World Fantasy și B.F.A. Autorul locuiește în prezent în Lafayette, California unde publica în diferite antologii și reviste.

Nuvela *„Return to the Shroud"* a apărut în *Dark Voices 4*, și este considerată o capodoperă a genului. Alte povestiri au fost publicate în *Best New Horror* (vol. 3), Chills și Grue. Primul lui roman *„Slippin' into Darkness"* a fost publicat cu un imens succes în '94.

Născut în 1943 la Stockton (California), *DENNIS ETCHISON*, este un scriitor de marcă al genului horror, cît și SF.

Premiat cu Hugo în '87 pentru „The Olympic Runner", Etchinson a dat literaturii horror, cîteva cărți importante, citite de milioane de fani.

Printre cărțile lui cele mai cunoscute, *amintim:* culegerile de povestiri *„The dark Country"*, *„Red Dreams"* sau antologii *„Master of Darkness"*, *„MetaHorror"* (premiat cu World Fantasy).

Dennis a mai publicat romane sub pseudonimul *JACK MARTIN*: *„The Fog"* (novelizarea celebrului film realizat de John Carpenter), *„Halloween"* "(II-III) cît și o altă novelizare *„Videodrome"* (film realizat de maestrul David Cronenberg în '82).

Ultima lui carte publicată se intitulează *„Shadowman"* (apropiată ca idee de monumentalul roman al lui Stephen King: „IT") apărută în'94 la editura Robinson, colecția Raven.

C. BRUCE HUNTER este ziarist și educator în Carolina de Nord.

Povestirile lui au fost publicate în *„Alfred Hitchcock' Mystery Magazine"* și *„Whispers"*.

Celebre sînt povestirile: „The Travelling *Salesman and the Farmer's Daughter"*, *„The Farmer and the Travellinf Salesman's Daughter (publicată în Fantasy Tales)* *„The Salesman and the Travelling Farmer's Daughter" (apărută în The Anthology Of Fantasy & The Supernatural)* și ultima povestire care încheie ciclul *„The Travelling Salesman Scores Again"* publicată în antologia *Dark Voices*.

Bineînțeles, nu pot să închei acest material, fără să amintesc în cîteva rînduri, activitatea scriitorilor români de horror.

Da, da, ați citit bine.

Nu sînt mulți și nici stabili pe acest gen, dar totuși... sînt.

Ideile din textele lor sînt strălucite și mai mult decît atît, originale.

Domnul Liviu Radu este un scriitor care nu mai are nevoie de nici o prezentare. Cu toate că majoritatea fanilor îl cunosc ca autor de science-fiction, trebuie spus că a publicat și unele povestiri cu tematica fantastică, îmbinate discret cu elemente horror. Elemente horror & fantastice se întîlnesc în *„Noaptea Sfîntului Valentin"* (JFS 61), *„Poveste cu Mefistopheles"* (JSF 99) și în prima povestire cu nuanță horror, publicată în JSF, *„Seara, la o oră după apusul soarelui"*.

Dacă nu ați citit încă *„Antonia cu ochii arși"* (JSF 118), căutați imediat revista și savurați-o. Pentru că merită. Scrisă într-un stil alert, domnul DON SIMON, a reușit să creeze un personaj puternic, obsedant chiar, care dă o adevărată savoare povestirii. Pe alocuri se observa unele influente Stephen King. Un text superb care dovedește, dacă mai este nevoie, creativitatea uluitoare pe care o are Don Simon.

„Daniel", *„Mîinile lui Solomon"*, *„Adevărul despre Woopy"*. Iată trei povestiri superbe scrise de unul dintre cei mai cunoscuți și talentați scriitori ai noului val: *LIVIU SURUGIU*. Realizate într-o manieră deosebită, cele trei povestiri reprezintă un pas de importanță în genul horror românesc. Aș mai enumera aici, o serie de alte povestiri fantastice & horror, care merită amintite: *„Podul"* de *Florin Popescu* *„Copilul din porumb"* și *„La Steaua ce-a apus"* de *Andrei Velachi*, *„Visul"* de *Nicolae Sava*, *„Noaptea Șingelui"* de *Nicolae Titâ*, *„Tolaie"* de *Ana Veronica Mircea* cît și *„Crocodilul"* de *Liviu Radu*.

Dar, poate, cel mai mare rol în horror-ul românesc l-a avut / îl are domnul FLORIN MIRCEA TUDOR prin traducerile și materialele publicate în Super-Nova și Jurnalul S.F.

Cu ajutorul dînsului, românii (cel puțin o parte din ei) au început să privească cu alți ochi genul horror și importanța lui.

Acum vă las, cu speranțacă nici nu ați părăsit cercul, fiindcă așa cum vă spuneam, în praful paginilor zac diavoli care...

Dan GHEȚU

Ecran fantastic

THE GORGON

Producţie Hammer Film, 1964, filmat la studiourile Bray. 83 minute. Producător: Anthony Nelson – Keys. Scenariu: John Gilling după o povestire de J. Llewellyn Devine. Muzica: James Bernard. Imagine: Michael Reed. Montaj: James Needs. Decoruri: Bernard Robinson. Machiaj: Roy Ashton. Efecte speciale: Sydney Pearson. Regie: Terence Fisher. Interpreţi: Peter Cushing (Dr. Namaroff), Cristopher Lee (Prof. Meister), Barbara Shelley (Carla), Richard Pasco (Paul Heitz), Michael Goodliffe, Patrick Troughton, Jack Watson, Jeremy Longhurst, Prudence Hyman (Gorgona, Megaera).

Gorgona (prezentat de curînd pe SAT 1 sub titlul ciudat de *Ochii arzători din castelul Bartimore*) este singurul film în care Chr. Lee şi Peter Cushing au fost distribuiţi exact invers decît de obicei şi în care concepţia regizonală a lui Fisher nu face o distincţie netă între bine şi rău. Personajele, motivate de o dragoste sinceră, dezinteresată, comit uneori crime pentru a-şi proteja făptura iubită, fiind predestinate a muri într-un chip oribil, transformate în stane de piatră. Astfel dragostea devine autodistructivă, idee accentuată atît de peisajul sterp cît şi de castelul ruinat în care se desfăşoară secvenţele culminante. Dragostea este elementul comun care leagă personajele (*Bruno Heitz pentru logodnica sa, Prof. Heitz pentru fiul său, Paul Heitz pentru tatăl şi fratele său dar şi pentru Carla, Prof. Namaroff pentru Carla)* şi le duce la pieire prin intermediul Magaerei, al „agentului" acesteia, vîntul-aducător-de-frunze, dar şi al Carlei în care se reîncarnează spiritul bătrîn de două mii de ani al Megaerei în momentele cînd luna este plină.

Singurul care nu este vulnerabil la „chemarea" vîntului – deci invulnerabil la dragoste – este prof. Meister. Acesta este un Perseu modern ce se foloseşte nu de un scut, ci de reflecţia Monstrului într-o oglindă pentru a-şi pregăti cît mai bine lovitura de sabie. Din păcate bugetul redus al filmului nu a permis lui Fisher un final spectaculos bazat pe efectele speciale la care s-ar fi pretat înfricoşătorul cap plin de şerpi al Megaerei. Proiectat de Sydney Pearson, acesta era de fapt o simplă perucă din care ieşeau capetele unor şerpi mecanici din cauciuc cu limbi articulate şi corpuri care se retrageau la momentul oportun în peruca neagră pentru a ieşi apoi din nou o clipă mai tîrziu. Şerpii erau legaţi prin cabluri la un tablou de comandă acţionat manual. Aceste efecte destul de convingătoare au fost însoţite de decorul sugestiv (preluat de altfel din alte filme ale lui Hammer precum Horror of *Dracula* sau *The Hound of the Baskervilles*) şi nu în ultimul rînd de jocul actorilor.

Un film bun ce aparţine epocii de glorie a Studiourilor Hammer, deşi oarecum plictisitor pentru publicul contemporan, obişnuit – cel puţin în domeniul peliculelor horror – cu efecte speciale spectaculoase şi scene care de care mai sîngeroase.

Florin Mircea Tudor

DAN SOCIU

ILIE, PĂSTOR

Apăi cînd mi-ţi pleznea Ilie cîte o oaie
nici ferul roşu nu-l întrecea în arzoare şi scriere de vînătăi pe pielea abia tunsă a bietului dobitoc.

Crucea şi anafura mătii de animal, arză-te-ar focu' şi pa[illegible]
mai huiduia păcătosul, că n-avea neam frică de Dumnezeu şi-l batjocorea cu tot ce-i venea la gură.

Da' las că se supăra el, Milostivul şi-l lua pacea sfintelor dormiri şi mai trimitea cîte-un Aghiuţă să-i zgîndăre visele şi să le otrăvească.

C-apoi, cînd cădea noaptea numai ce se culca Ilie că şi-ncepea lucrarea dracilor – Ilieee, auzea baciul, în mintea-i adormită, auzea glasul oilor, Ilie, păstoreşte-ne nu ne bateee pre noi! ziceau ele.

Şi se scula Ilie, oţărît foc de punea mîna pe-o hardabană de ciomag şi dădea iară în dobitoace ca-n fasole.

O noapte întreagă hurduiseră cucuvaicele şi ceaţă groasă se lăsase pentinderea văilor şi satelor.

Trecu noapte şi veni ziua şi se gîndi drăguţa lui Ilie să pună merinde-n coşărci şi să bată cale lungă pînă, hăt!, la stîna păcătosului celuia.

Ce găsi ea acolo nici gîndul nu poate gîndi d-apoi fapta făptui: Ilie, întins, cît era de lung, în iarba jilavă, ciopîrţit şi însîngerat ca vai de capu' lui şi cu ochii ieşiţi din găoace, aţintiţi spre ceruri, Ilie, în tovărăşia musculiţelor, a spurcaţilor de viermi care se-nfruptau din leşul lui şi-a vîntului care-i umbla prin perişorul său negru şi buclat; şi mai încolo, oile, cu boturile şi dinţii muiaţi în sînge de om şi-n verdeaţa pămîntului, mai încolo oile, făpturile neînţinate ale Domnului, mai încolo, oile.

Şi mai încoace Ilie, mort şi putrezit.

Cenaclul Suflet

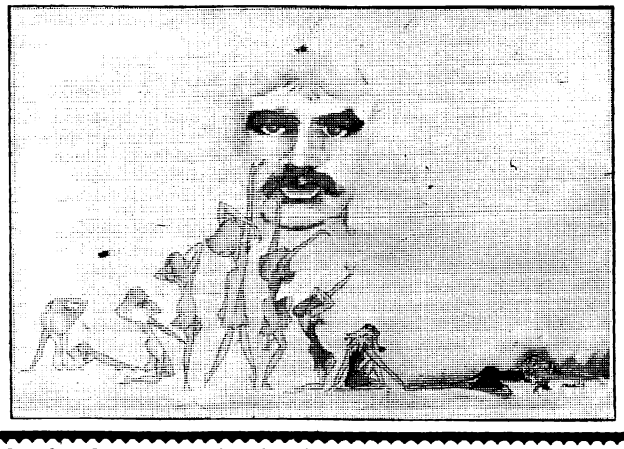

BOOKSHOP

Ultimele noutăţi HORROR în Anglia

THE THREAD THAT BINDS THE BONES
(Legătura magică)

de Nina Kiriki Hoffman,
Raven Books, Robinson Publishing, London, 1995, 311 pg.

Nina Kiriki Hoffman s-a născut în San Gabriel, California, a studiat engleza la Universitatea din Idaho şi a lucrat un timp ca profesoară de liceu. Este colaboratoare permanentă la The Magazine of Fantasy and Science Fiction, nuvelele sale au fost publica-te în Legacy of Fire şi Courting disasters And Other Strange Affinities, a scris împreună cu Ted Williams romanul Child of an Ancient City.

Grafica: Nicolae SAVA

Cartea de faţă, publicată în 1993, a cîştigat Bram Stoker Award în 1994 pentru cel mai bun roman de debut, deşi el este de fapt o îmbinare de horror şi fantasy, realizată, e adevărat, cu mare măiestrie.

Laura Bolte este singurul vlăstar, de o mare frumuseţe dar şi extrem de nedisciplinată, a unei străvechi familii ai cărei membri sînt dotaţi cu puteri înspăimîntătoare şi care, folosindu-se cu dibăcie de ele, şi-au întins dominaţia asupra unui întreg oraş timp de multe generaţii. Tom Renfield este un bărbat singuratic dotat şi el cu puteri supranaturale atît de mari încît nici el însuşi nu le poate controla decît cu multă greutate: poate vorbi cu fantomele, poate zbura prin aer, poate transforma oamenii în păsări sau poate salva vieţile celorlalţi oameni. La scurt timp după ce se întîlnesc pentru prima dată, Laura şi Tom se căsătoresc, fapt ce poate avea urmări dezastruoase pentru cei din jur pentru bunul motiv că membrii familiei Bolte sînt hotărîţi să serbeze prin metode cît mai „magice" cu putinţă căsătoria celor doi tineri. Pentru a contracara toate acestea, Tom şi Laura trebuie să-şi întrebuinţeze puterile supranaturale, de data aceasta pentru triumful binelui. Un roman cu o acţiune inteligent condusă într-o lume mai mult magică decît terifiantă.

Florin Mircea Tudor

REŞITIME DE FAMILIE

După opt ore de mers cu trenul, Reşiţa ne-a întîmpinat cu o bunătate de ploaie torenţială ce ne-a deschis ochii cîrpiţi de somn, astfel încît am putut dibui drumul către hotelul Semenic deoarece în gară nu se ostenise nimeni să ne aştepte. Oricum, mulţumită memoriei prietenului nostru Liviu Radu, am reuşit să ne trezim la un moment dat în holul hotelului unde am stat de vorbă cu „părintele şi adeptul" festivalului, Matei Donea care ne-a trimis frumuşel la culcare deoarece „ostilităţile" oficiale începeau la ora zece (dimineaţa). La acea oră, primeniţi şi parfumaţi, ne-am strîns o mînă de oameni: Ştefan Ghidoveanu şi soţia, Liviu Radu, Mihail Grămescu, Mădălina Amariei, Ioan Lungeanu, Pompilian Tofilescu şi subsemnata plus cinci-şase membri ai cenaclului „Vladimir Colin" într-o sală de conferinţe unde am cunoscut un surogat de prefect plus nu ştiu ce funcţionar local care s-au grăbit să deschidă oficial lucrările festivalului şi să plece. Rămaşi fără arbitri, oaspeţii şi gazdele s-au pus pe luptă: Şi dă-i cu Vladimir Colin - considerat de Matei Donea „cea mai strălucitoare luminiţă a fantasticului românesc", şi luptă cu „Suprafictiunea" lui Ovidiu Petcu, mai trage-i un perdaf „Hard-ului science fiction în România" că tot s-au înfierbîntat spiritele. Punctul culminant al meciului a fost atins în momentul discutării motivelor pentru care autorul român nu este suficient promovat. Rezultatul meciului a fost adînc exprimat de unul din participanţi: „propun să ne gîndim!". După atîta încordare masa a fost binevenită ca şi orele libere de după (în program erau promise SURPRIZE), ore ce au permis juriului să delibereze. Seara, am putut vedea emisiunile de SF realizate de Ioan Lungeanu pentru postul de televiziune Canal P+ urmate de interminabile discuţii, fiecare cît l-au ţinut puterile. A doua zi juriul s-a grăbit să stabilească premiile, iar participanţii să plece fericiţi că s-a înscris încă o filă de aur în istoria SF-ului românesc.

O grămadă de premii după cum vedeţi alături, deşi gurile rele spun că nivelul concursului n-ar fi fost chiar aşa de ridicat ca altădată şi că unii participanţi ar fi scuturat sertarele şi ce a căzut au trimis la barece concursuri, dar astea sînt bîrfe, nu le luaţi în seamă... Oricum reuniunile de familie SF sînt din ce în ce mai plăcute mai ales că zgomotul şi rezultatele sînt cam aceleaşi cu ale manifestărilor de amploare. Parafrazînd un prieten şi aşa parafrazat aş putea spune: *Avînd în vedere că la venire a plouat, organizarea a fost proastă, avînd în vedere că mi-au decontat drumul, n-a fost chiar aşa de rea.*

Isoscel

Cu toată opoziţia SNCFR, am reuşit să ajungem şi să ne întoarcem de la Reşiţa.

Cu toate că mulţi dintre participanţii de anul trecut au lipsit, festivalul „Vladimir Colin" a avut, la a doua ediţie, o desfăşurare interesantă. Acest lucru a avut însă un efect benefic. Încep să cred că reuniunile SF trebuie să se desfăşoare într-un cerc restrîns. Discuţiile au fost libere, cu implicarea majorităţii celor de faţă.

Dezbaterile au debutat cu o expunere a domnului Grămescu, despre rolul şi importanţa lui Vladimir Colin, expunere interesantă şi plină de simţire. Ovidiu Petcu a citit articolul său (pe care aştept să-l văd în cît mai multe publicaţii, nu numai SF, deoarece ridică probleme deosebit de importante) prin care încearcă să lanseze conceptul de supravieţuire.

În cele din urmă, subsemnatul şi-a dat în petec cu un manifest personal, intitulat *„Vladimir Colin, duşmanul nostru"*.

Discuţiile despre hard SF au alunecat repede spre problemele care ne frămîntă pe toţi: şansele de publicare. Concluzia, exprimată cel mai bine de Ioan Lungeanu, a fost că trebuie să ne zbatem, să nu aşteptăm să ne pice din cer ceva, că nu pică...

Menţionăm contribuţiile interesante la discuţii ale domnilor Ghidoveanu, Merişca, Petcu, Lungeanu, Tofilescu... Participarea oficialităţilor locale (Prefectură, Fundaţia pentru Tineret)... A fost interesant, plăcut, obositor şi odihnitor în acelaşi timp. Organizare perfectă, exemplară. Oameni simpatici. A fost bine, foarte bine...

Elementele disturbante au fost provocate de SNCFR, care a descoperit metode proprii de a se autonerentabiliza: şi la plecarea spre Reşiţa, şi la întoarcere, nu s-au putut cumpăra bilete la fostele accelerate, transformate peste noapte în rapide, sub pretextul că nu mai existau locuri. Ca să călătorim, pe risc propriu şi înţelegere cu naşul, ca în vremurile studenţiei, într-un vagon aproape gol... Nu mai pomenesc de minunata invenţie a trenului cu mai multe vagoane cu acelaşi număr...

Cît despre concurs, să începem prin a anunţa juriul: Preşedinte, Ştefan Ghidoveanu. Membrii: Lucian Merişca, Ovidiu Petcu, Matei Donea şi subsemnatul. O alegere foarte interesantă, pentru că n-au existat două persoane cu gusturi asemănătoare. (Noroc că preşedintele a avut tactul să-i împace pe toţi...) În al doilea rînd, concursul numărînd după un şir de alte concursuri (un fel de nebunie organizatorică, în fiecare săptămînă e un concurs) mulţi dintre participanţi au trimis lucrări nepremiate în alte părţi. Lucian Merişca a identificat cel puţin şapte care au fost şi la Quasar... de aceea, concurenţa mi s-a părut mai slabă ca anul trecut, iar premiile, deşi luate, în majoritate, de nume consacrate, nu sînt lucrări de excepţie (poate, doar „Fîntîna" lui Daradici) ci doar bune, premiate prin balotaje succesive. Adică n-au fost nişte chestii care să se impună direct, fără obiecţii. Asta nu înseamnă că nivelul a fost scăzut, să fim bine înţeleşi. N-a fost cel pe care l-am aşteptat.Dar cum gusturile mele sînt destul de originale...

Să-i felicităm pe cîştigători, să mulţumim organizatorilor (adică lui Matei Donea, care sper că-mi va face favoarea pe care i-am solicitat-o...) şi să ne întîlnim în altă dată...

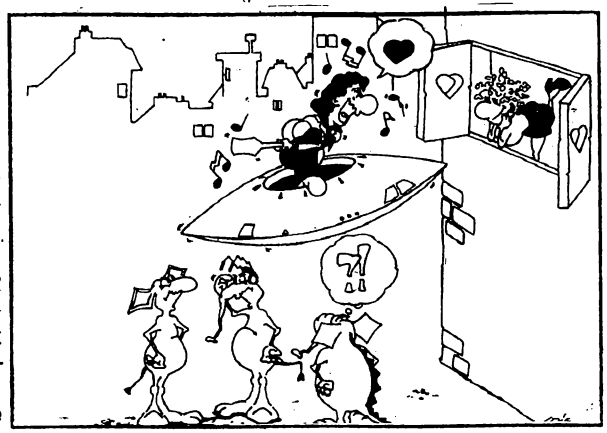

Premiile festivalului VLADIMIR COLIN '95

Premiile constau în cărţi în de valoare 210.000 lei acordate de editurile Athena, Valdo şi Vremea, de Fundaţia Vladimir Colin şi cenaclul Vladimir Colin.

Marele premiu:
Radu Pavel Gheo – Zeii vin din urmă
Premiul I – Ladislau Daradici – Fîntîna
Carmen Duvalma – Terasa cu oleandri
Premiul II – Don Simon – Rabi Lunaticul
Premiul III – Cătălin Sandu – Omul ploii
Premiul editurii Valdo –
R.P. Gheo – Rană în cer
Premiul editurii Vremea –
Nicolae Ţiţă – Lupoaica
Premiul fanzinului Vladimir Colin:
– pentru proză SF:
R.P. Gheo – Zeii vin din urmă
– pentru proză fantastică:
L. Daradici - Fîntîna
Premiul emisiunii „Exploratorii lumii de mîine", Radio tineret, acordat de Ştefan Ghidoveanu (premiul va consta în difuzarea pe post a textelor);
Adrian Nimbs Emil: – Întuneric şi lumină
– Nu cumpăraţi Jurnalul SF
– Psalmi.
Premiul emisiunii „Meridianele imaginaţiei" – Radio Iaşi, acordat de Lucian Merişca (premiul va consta în difuzarea pe post a textelor):
Radu Haraga – Meandre
Cătălin Sandu – Omul ploii
Premiul „Laser SF – Braşov":
„Ana Veronica Mircea – Irecuperabilul Donald
Radu Pavel Gheo – Rană în cer
Pentru concursul de benzi desenate, premiul „Laser SF Braşov":
Adrian Vlăsceanu – Divertisment pentru vrăjitoare

Liviu RADU

Edgar Allan Poe

După cum s-a arătat în episoadele anterioare ale serialului nostru, secolul al XVIII-lea şi al XIX-lea marchează o importantă etapă în evoluţia literaturii de nuanţă fantastică, cu accente horror din ce în ce mai vizibile. Acum apare interesul pentru noctum, pentru misterios şi tenebros, pentru supranatural. Romanul gotic englez se impune prin reprezentanţii săi cei mai de seamă: *Horance Walpole, Ann Radcliffe, Matthew Gregory Lewis, Charles R. Maturin.* Influenţa acestui tip de roman este majoră în Europa, apoi în America, contribuind esenţial la impunerea fantasticului în literatura romantică. Trebuie însă subliniat faptul că fantasticul romantic este doar în parte gotic, el asociindu-se cu motive folclorice, uneori şi cu semnificaţii filozofice de nuanţă metafizică. În Anglia se dezvoltă în prima jumătate a secolului al XIX-lea tradiţionala povestire cu fantome (ghost story) ce preia o serie de elemente din romanul gotic. Toate aceste elemente „europene" vor fi reluate şi dezvoltate şi de cealaltă parte a Atlanticului. Formula gotică este introdusă în America de Charles Brocken Brown (1771 – 1810) în romanele *Wieland or the Transformation* (1798), *Ormond or the Secret Witness* (1799), *Arthur Merwyn* (1800), fiind apoi continuată de Washington Irving (1783 – 1859) în *Sketch Book* (1819) dar mai ales de Nathaniel Hawthorne (1804 – 1864 şi Edgar Allan Poe.

Edgar Allan Poe s-a născut la Boston în 19 ianuarie 1809 într-o familie de actori. După moartea mamei sale, Elizabeth Arnold în 1811, Edgar este adoptat de John Allan, negustor din Richmond. În 1823, Poe intră la academia lui W. Burke, apoi în 1826 la Universitatea din Charlottesville, Virginia, unde rămîne doar un an. În mai 1827 se înrolează în armată sub numele de Edgar A. Perry iar în iunie 1830 este admis la Academia Militară din West Point, de unde este eliminat în ianuarie 1831, fapt ce va duce la ruptura definitivă cu tatăl său adoptiv. Se stabileşte la Baltimore în casa doamnei Clemm. În 1835 devine redactor al revistei *Southern Literary Messenger* din Richmond. După căsătoria cu Virginia Clemm, se mută la Philadelphia unde devine redactor al revistei *The Gentleman's Magazine*, apoi al lui *Graham's Magazine*. Se mută la New York unde lucrează la *Broadway Journal* şi *The New York Mirror*. În 1847 moare soţia sa Virginia iar doi ani mai tîrziu, pe 7 octombrie 1849 trece în lumea umbrelor, la spitalul Washington College din Baltimore, şi autorul Corbului.

Atît de diversa activitate literară a lui Poe este poate cel mai bine definită – din punctul nostru de vedere – de două rînduri ale unui poem inclus în povestirea *Ligeia 1838:* „And much of Madness and more of sin / And Horror the soul the plot" (Şi Nebunie multă, şi încă mult Păcat / Şi Groază sînt intriga sa" – în E.A. Poe, Scrieri alese, ELU, Bucureşti, 1968, p. 156; referirile ulterioare se vor face la acest volum).

Decis să folosească filonul gotic englez dar şi morbiditatea exacerbată a lui Brocken Brown, Edgar Poe – plecînd de la premiza că emoţia cea mai de bază a omului este frica (aşa cum va afirma după vreo sută de ani Howard P. Lovecraft în *Supernatural Horror In Literature*) – va apela la supranatural dar şi la frenologie, hipnoză şi alte metode de explorare a subconştientului. Nebunia, telepatia dar şi alte stări anormale sau neobişnuite ale minţii devin instrumente ale artei sale. Puterile analitice excepţionale ale lui Auguste Dupin, precursorul lui Sherlock Holmes *(The Murders in the Rue Morgue / Crimele din Rue Morgue ,1841; The Mystery of Marie Roget / Misterul Mariei Roget ,1843; The Purloined Letter / Scrisoare furată, 1845)* capacitatea Ligeii de a pune stăpînire pe muribunda lady Rowena, mintea rătăcită a lui Roderick Usher - un alter-ego al autorului) în momentul cînd familia sa este pe punctul de a fi distrusă – iată doar cîteva din aspectele dezvoltate în povestirile lui Poe. Astfel, lumea exterioară şi oamenii care o populează devin un sistem de simboluri pentru „combinaţiile" unei minţi surescitate. Autorul îşi clasifică povestirile în „groteşti" („grotesque"), „fantastice" („arabesque") şi „de raţionament" („ratiocenative") pentru a-şi delimita intenţiile. Povestirile groteşti îmbină aspecte comice cu cele oribile *(The Mask of the Red Death,/ Masca morţii roşii, 1842; The Spectacles / Ochelarii, 1944,* în care un bărbat miop se îndrăgosteşte de o femeie care se dovedeşte a fi stră-străbunica sa); în cele fantastice, groaza, teroarea sau emoţiile violente stau la baza intrigii (*The Black Cat / Pisica neagră 1843; The Cask of Amontillado / Balerca de Amontillado 1846; The Fall of the House of Usher / Prăbuşirea casei Usher* 1839. În povestirile de raţionament, autorul foloseşte analiza raţională pentru a reconstitui o serie de evenimente în cea mai bună tradiţie psihologică (The Gold Bug / *Cărăbuşul de aur* 1843, *Scrisoare furată*). Uneori însă distincţia nu este atît de precisă, o povestire precum *Crimele din Rue Morgue* îmbinînd elementele macabre cu cele de raţionament. Oricum ar fi, toate povestirile poartă amprenta de neşters a creatorului de geniu care a fost autorul lui Ulalume. Multe din ele sînt plasate în locuri străni precum abaţii în ruine (*Ligeia*), castele de pe Rin ale căror interioare sînt sinistre şi prost luminate – de altfel, camera sa ideală, descrisă în *The Philosophy of Furniture (Complete Tales And Poems*, Ljubljana, 1966, p. 420), are geamurile cu sticlă de un roşu închis. Evenimentele mai importante se petrec fie noaptea, fie în încăperi aflate într-o beznă completă. Eroii au o obîrşie aristocratică sau străveche, fiind extrem de rar americani; ei sînt dotaţi cu o erudiţie desăvîrşită dar sînt sortiţi pieirii; în această privinţă Poe este evident tributar romanului gotic, deşi uneori nu se poate abţine de la o serie de critici referitoare la el aşa cum face în *How to Write a Blackwood* article: „Iată şi Mortul Viu – o chestie capitală – un document al senzaţiilor unui gentleman băgat în mormînt înainte de a-şi fi dat ultima suflare; "ai crede că scriitorul a fost născut şi crescut într-un coşciug" (*Complete Tales*, p. 307). Poe este un maestru în crearea atmosferei perfecte pentru o anume întîmplare, teroarea bazîndu-se pe intensitatea imaginii pe ce poate fi construită plecînd de la elemente eminamente gotice. Şi totuşi Poe a încercat să depăşească tradiţia gotică, regretînd folosirea efectelor ieftine de teroare. „Dacă în multe din creaţiile mele a predominat teroarea, ea nu este cea germanică (gotică, n.n.), ci aceea a sufletului – pentru că teroarea aceasta derivă doar din surse îndreptăţite şi duce doar la rezultate legitime" (Prefaţă la *Tales of Grotesque and Arabesque*, apud. David Galloway, *Introduction to The Fall of the House of Usher and Other Writings*, Penguin, London, 1986, p. 23).

Poe a fost adesea catalogat drept sadomasochist, drogat, pervertit sexual, maniac egocentric; opera sa a fost interpretată prin prisma vieţii sale pline de necazuri. Nu este nici o îndoială că autorul lui Hans Phall, 1835, a fost un tip tulburat fizic şi psihic, dar dacă opera sa ar fi fost doar produsul unei imaginaţii imparţiale, povestirile sale de teroare nu ar fi atins niciodată intensitatea sinistră pe care o au. E perfect adevărat că scriitorul american introduce o serie de date biografice în povestiri (Roderick Usher are trăsăturile sale, William Wilson are aceeaşi dată de naştere, viaţa sa alături de Virginia Clemm este descrisă în *Eleonora)* dar toate acestea au o importanţă secundară. E adevărat că Poe a fost tot timpul obsedat de „zona crepusculară" dintre viaţă şi moarte, de straniul şi adesea incestuosul „vampirism" dintre cei morţi şi cei vii. Ligeia şi soţul ei; Roderick Usher şi sora sa geamănă Madeline; pictorul şi soţia sa din *The Oval Portrait / Portretul oval,1842; Berenice şi vălul ei (Berenice,1835)* Morella şi fiica ei fără de nume *(Morella,1835)* – în toate aceste cazuri morţii revin din morminte pentru a-i bîntui pe cei vii. Nici măcar moartea nu aduce uneori liniştea dorită, liniştea pe care însuşi Poe n-a găsit-o niciodată în viaţa sa pămînteană! Poate de aceea şi-a creat el un univers propriu, unul în care – prin evadare din cotidian – să se simtă mai sigur. Ca mulţi alţi romantici, Poe s-a refugiat – aidoma mentorului său literar, S.T. Coleridge – într-o lume a fantaziei, a fantasmelor, a visului. Precum în *Metzengerstein* ,1832, în care visul este „o primă şi destul de naivă modalitate a evadării din viaţă" (Zoe Dumitrescu – Buşulenga, *Studiu introductiv* la *Scrieri Alese*, ELU, 1968, p. XIII). Atmosfera e plină de teroare, totul e sinistru, lumina e crepusculară iar calul roşu ca focul, ce iese din tapiserie pentru a-şi răzbuna stăpînul, e un simbol prin excelenţă romantic. Timpul şi spaţiul se dilată constant, sufletele se reîncarnează în vieţi succesive precum în *Ligeia Morella, Metzengerstein* sau *Manuscript Found in a Bottle / Manuscris găsit într-o sticlă* ,1833. De altfel, motivul metempsihozei nu este decît o modalitate de prelungire a vieţii în timp, o liberă mişcare înainte şi înapoi pe dimensiunile timpului, o pătrundere în tărîmuri încă necunoscute – a se vedea în acest sens *The Premature Burial / Îngropat de viu* ,1844, povestire construite pe obsesia vieţii de dincolo. Aşa cum am mai spus, Poe a fost întotdeauna fascinat de moartea biologică (*Masca morţii roşii*), de descompunerea trupului (*The Facts in the Case of M. Valdemar / Faptele în cazul domnului Valdemar*, 1845), de stările ce despart veghea de somn (*The Pit and the Pendulum / Hruba şi pendulul,* 1842) şi de motivul dublului, acel celebru Doppelganger (William Wilson, 1839). Ca să nu mai vorbim de motivul Diavolului. *In The Duc de L'Omelette*, 1832, ladul este privit prin ochiul unui aristocrat francez: culoarea sa roşie este produsă de o masă de nori în flăcări, de un lanţ dintr-un material necunoscut, roşu ca sîngele, de care atîrnă un rubin enorm. În *Bon-Bon*, 1832, teroarea derivă atît din atmosfera grotească produsă de discuţia dintre Diavol şi bucătarul francez cît şi din sfîrşitul teribil, marcat de refuzul lui Satan de a încheia pactul clasic şi de moartea lui Bon-Bon. De altfel, prezenţa Diavolului este oarecum singulară în creaţia lui Poe pentru că el nu are obiceiul să folosească elementele supranaturale utilizate atît de des de Arthur Machen sau Howard P. Lovecraft. Domeniul său este acela al „ororilor domestice, al imaginilor unor vieţi dominate de frică şi sex, întrerupte din cînd în cînd de apariţii oculte" (Brian W. Aldiss, *Trillion Tear Spree*, Avon, New York, 1988, p. 58); este un domeniu în care fiecare muritor visează la o Altă Lume, indiferent dacă ea există dincolo de mormînt, într-un continent dispărut sub ape sau sub pămînt, sau chiar o lume ce există doar în mintea cuiva. Naratorul din manuscris găsit într-o sticlă se „avîntă spre o descoperire uluitoare, spre vreun mister de nepătruns, a cărui dezlegare aduce cu sine nimicirea" (Scrieri alese, pag. 41). O imagine similară apare la sfîrşitul lui *The Narrative of Arthur Gordon Pym of Nantucket / Aventurile lui Arthur Gordon Pym of Nantucket*, 1837, atunci cînd Pym şi Nu-Nu dispar în cascada dominată de „un chip omenesc înfăşurat într-un linţoliu" a cărui piele are „albeaţa desăvîrşită a zăpezii" (E.A.Poe, Proză, vol. 2., ELU, Bucureşti, 1965, p. 448). Simbolistica este clară: călătoria minţii în afara lumii reale se termină într-o viziune orbitoare ce însemnează în acelaşi timp revelaţie cît şi distrugere. Evocînd terorile ce apar atunci cînd o persoană îşi permite a fi transportată mult dincolo de limitele realităţii, Poe este foarte apropiat de timpurile noastre. Cititorii zilelor noastre sînt capabili să „vadă" dincolo de măiestria cu care Poe şi-a creat efectele sale pentru că, chiar şi poveştirile ce par să depindă în întregime de mijloacele convenţionale ale horror-ului – metempsihoză, influenţa elementelor supranaturale, (aşa puţine cîte sînt), înmormîntări făcute în grabă, tortură fizică sau psihică, crimă – produc o teroare ce depăşeşte valoarea ei intrinsecă; în formele ei cele mai complexe, această teroare provoacă o „plagă" profundă în mintea şi sufletul individului, o agonie spirituală ce transcende atît secolul al XIX-lea cît şi viaţa tumultuoasă a celui care a creat-o. (va urma)

Florin Mircea TUDOR

Liviu SURUGIU

BURTA

Era enormă, rotundă, bombată şi răsfrîntă. Avea şapte cute.

După căsătorie, luna noastră de miere în Insulele Ngaji s-a prelungit cu un an.

Situaţia politică din ţară se înrăutăţise; primeam veşti îngrozitoare de acasă. În schimb, Ngaji păreau un paradis...

Nu vreau să caut scuze pentru burta ca un dovleac care a început deodată să îmi atîrne înainte.

Cînd am început să mă alarmez, trecuse deja un an. Era în seara eliberării: războiul se sfîrşise şi, cu el, exilul nostru în paradis. Linda exulta - ne întorceam acasă !

Dar eu nu puteam s-o fac; ar fi rîs toţi de mine, prietenii m-ar fi părăsit.

Linda a consimţit, încă îndrăgostită şi foarte înţelegătoare. Dacă ţineam o cură drastică, numai pe legume, în cîteva luni puteam pleca.

N-a fost însă aşa. Nici măcar la aceeaşi greutate nu am rămas. Dimpotrivă, pe burta mea impunătoare grăsimile continuau să se depună ca meteoriţii pe un corp ceresc.

Primeam de pe continent ceaiuri şi pastile, regimuri şi metode de disociere a alimentelor, procedee biomagnetice şi centuri de slăbit... Încercam să fac mişcare, dar în afară de faptul că îmi sporeau pofta de mîncare, toate astea veneau să-mi ridice tonusul în singuratice plimbări.

Aşa am dat peste Hakme. Eram deprimat şi umflat ca un balon, mai mult tîrîndu-mă melancolic pe plaja pustie, cu picioarele mîngîiate de valuri reci.

Hakme a ieşit ca din pămînt. Un bătrîn mulatru, uscăţiv, cu şorţ de piele şi baston împodobit cu căpăţîni de om...

Tocmai mă aşezasem. S-a apropiat prudent.

– Ştiu ce te apasă, mi-a spus; briza îi răvăşea barba albă şi ochii îi străluceau ca două bucăţi de cer senin.

– Se şi vede, nu? am gîfîit, epuizat.

– Nu eşti primul care păţeşte asta.

– M-aş mira! l-am contrazis nervos. N-am mai văzut pe nimeni cu o asemenea burtă.

– Demult...

L-am întrerupt brutal, nu aveam chef de poveşti - insulele erau pline de aşa ceva.

– Cine eşti?

– Hakme, Hakme vrăjitorul. Trebuia să mă cauţi.

Îmi venea să-l pocnesc.

– Am venit eu la tine şi trebuie să începem acum, altfel va nu fi prea tîrziu.

– Prea tîrziu ?!...

– Orice vraci de pe marele continent ţi-ar spune la fel. Există pericolul ca inima să-ţi crape. Toate măruntaiele suferă, înfăşurate în grăsime...

Vorbea ciudat pentru un simplu vrăjitor. Şi începea să mă înfurie.

– De vină sînteţi voi cu insulele voastre! Şi mîncărurile!...Farmecele şi...

– Crezi în farmece? m-a oprit

– Nu.

– Bine, m-a străpuns cu privirea. Eu te voi face să crezi...

Nu ştiu ce l-am urmat, păşind legănat şi rar, ca un bivol după stăpîn. Abia cînd a ajuns la colibă, a spus :

– Te pot scăpa de *burtă*.

– Asta au zis mulţi.

– E ceva ...diferit, şi mi-a făcut semn să intru.

După ce m-am obişnuit cu semi-

întunericul, am văzut un jilț de lemn sculptat - o piesă de invidiat care și-ar fi dorit-o orice muzeu. Părea să aibă secole. Pe spătar, basorelieful unui zeu obez, cu burta răsfrîntă în șapte caturi, mă privea înțelegător. ***Semănau izbitor.***

– Trebuie să-i aducem o jertfă..

– Nu înțeleg.

M-a privit, fără pic de zîmbet.

– Cînd vei ieși de aici o să fii la fel ca înainte...Vrei?

– Vreau, deși nu cred....

– Dacă te supui ***lui***, vei avea ***aceeași*** burtă, dar nu va mai fi... văzută.

M-am gîndit la chinurile din fiecare dimineață de a-mi "trage" puțin burta, de a o mai strînge măcar.

– Adică... grăsimea va fi invizibilă? Păi cum se va mai apropia nevastă-mea de mine?! Înseamnă că voi fi la fel de greu!

– Nu. Vei pierde greutatea, dar vei avea mereu burta, ***aici***. Va trebui să-i faci sacrificii. ***S-o iubești și să i te închini.***

Am acceptat, am sorbit licoarea și-am pătruns în cercul pe care îl desenase. Se făcea că mă ridică deasupra lumii și, înainte de a pierde contactul cu ea, am văzut cohorte nesfîrșite de piei uscate, atîrnate la rînd...

În aceeași seară mi-am aruncat pletele în apă, conform ritualului și-am plecat spre continent.

Ne întorceam acasă.

Era dimineață, abia mă ridicasem de la micul dejun - care nu fusese deloc mic. Sătul și fericit, am sărutat-o pe Linda, apoi am plecat la servici. Și-am uitat să mă rog. Și-am uitat să ard un pic din pîinea de pe masă. Și-am uitat să-mi plec privirea-n țărînă? ***(Am uitat?)***

Tocmai ieșisem în stradă cînd ***foamea***, o foame bestială m-a încătușat. Era îngrozitor; stomacul mă ardea, ***atît de gol*** - deși abia mîncasem!-

Amețit, m-am sprijinit de primul zid. Forțîndu-mă să nu urlu.

La doi pași am dat peste un vînzător ambulant de hot-dog. Prima porție am înghițit-o cu hîrtie cu tot. Pe a doua am mușcat-o o dată. Următoarea, de două ori. Apoi m-am prefăcut că mestec pașnic și am devorat așa, zece porții la rînd. Brusc, mi-a trecut.

Nici în Insule nu mîncasem atîta și cu o asemenea viteză... Mi-am pipăit talia; nu se cunoștea nimic!

Eram ca o mașină căreia i s-a făcut plinul și care, cu o viteză uluitoare, a consumat totul într-o clipă.

A revenit în aceeași noapte. ***Necruțătoare, puternică, mistuitoare.***

Linda dormea. M-am dat ușor jos din pat, pe cît de ușor îmi permiteau mațele care mieunau ca niște pisici flămînde. Mintea mi-o luase razna, din pricina durerii, dar știam un singur lucru: mi-era foame și ***trebuia*** să mănînc.

Aproape tîrîndu-mă, am pătruns în bucătărie.

Cina neterminată a reușit să mă ridice în picioare. M-am repezit la frigider. Întîi- tot ce era gătit. Apoi - carnea crudă. Și pastele făinoase, spaghetti, bulion, ulei, oțet, bere și lichior... un carton de ouă... apă *(apă continuu, ca să o umplu, să o liniștesc)* făină, mălai, ceapă, sare, zahăr...

Brusc, m-am izbit ca turbat de imaginea mea bestială din fereastră și am spart-o în mii de bucăți...

În coridor am dat peste conservele pentru cîine - le-am "hăpăit" într-o clipă.

Dimineața, Linda m-a trezit speriată: cineva spărsese geamul dinspre stradă al bucătăriei și furase toate alimentele din debara.

– Doamne!...și pastilele alea toxice pe care vroiam să le arunc de anul trecut!

Am rîgîit, mulțumit.

– Altceva au furat ?

– Nimic.

– Niște bieți sărmani. N-are sens să alertăm poliția...

În noaptea următoare am mîncat cîinele.

apoi găinile

iepurii

peștii din acvariu

în două zile am terminat porcul.

Și m-am trezit, salivînd, deasupra Lindei.

– Ce s-a întîmplat?! a deschis ea ochii mari.Ce...

– Nu aprinde lumina, am șoptit. Trebuie să plec. Trebuie să mă întorc în Insule.

Chipul vraciului părea o mască de lut.

– Ți-am spus, ***trebuie*** s-o iubești și să-i faci sacrificii

– Dar am uitat! ***(Am uitat?)***

Părea împietrit.

– Ți-am explicat.

– Și nu am crezut !...

În clipa aceea am văzut că în ochi i se mișcau valurile albastre spre care privea.

– Eu nu am nici o putere, a șoptit stins. Poți încerca, dacă vrei, mi-a deschis calea cu toiagul, poți să-***o*** rogi.

M-am repezit.

În luminiș nu părea să fi căzut nici o frunză, cît lipsisem. Și totuși...

Ceva ca o respirație; un suflu care venea și se retrăgea în semiîntunericul de acolo m-a oprit...

În urechi, îmi țiuia zgomotul straniu și am ***simțit*** că venea din chiar corpul meu. Că era amplificat, doar, de ***ceva*** aflat în colibă...***ceva*** ce nu mă dorea aproape. Ce mă ura.

Ce ura uitarea la care-l supusesem; și foamea.

Întîi am mîncat alimente alterate. Au urmat lichide ușor toxice...Apoi otrăvuri, tot mai tari.

Azi mi-am încheiat testamentul.

Foamea îmi dă ocol ca o fiară ticăloasă de care nu mai am cum să scap. ***Pare să știe.*** Pare să știe că țin revolverul în mînă.

Și, după ce termin această frază, o să mă împușc. Am s-***o*** împușc. Am să-***i*** împușc straturile ticăloase de grăsime.

Linda a venit și ieri și azi să mă viziteze. Îmi spune plîngînd că totul o să fie bine, iar eu nu pot să-i spun că n-o să fie așa... Că nu pot s-***o*** las să-***i*** fie bine.

Camera mea e izolată în domul dinspre mare. Ușa se închide și nu pot să-mi mai strecor decît brațele afară, printre zăbrelele ferestrei. Dedesubt sînt stîncile și pescărușii care țipă învîrtindu-se în cerc. Ca niște îngeri cu mărgele de sticlă.

O simt.

A început. Mă aplec și aprind o coajă de pîine. ***Mă rog, mă mint, mă uit.***

Dar n-am cum să-***l*** fac pe plac. Sînt prizonier!

Mănîncă-mă zeu de țărînă! Mănîncă-mă, burtă blestemată! Ș-ai să mori! Te vei usca, ticăloaso, ca toate celelalte dinaintea ta!...

Mă doare și-mi simt mintea cuprinsă de ***neîndurile*** ei. De foame.

Mă voi usca așa, cu mîinile înțepenite între gratiile reci și chipul întors spre mare ...

Și aud, tot mai aproape, stolurile de pescărușii, ca și cum aș cădea peste ei.

Nu, ei vin la mine, iar eu îi aștept neclintit, răstignit, cu gingiile dezgolite și colții lucind...

Și păsările plonjează, una cîte una, printre gratii, printre gratii, în nori de pene , gheare și sînge...

Iar eu mănînc, ***blestemato,*** mănînc.

Premiul III

Quo Vadis? '95 Giurgiu

© *Adrian Bănuță '95*

Liviu Radu

Ghicit de ocazie

Ieşisem să mă plimb, ca în fiecare seară. Eram îmbrăcat elegant, tot ca în fiecare seară. În costum negru, iar plastronul apretat al cămăşii se confunda cu albul figurii.

Treceau perechi rîzînd. În porţi sporovăiau bătrîne gureşe... Din cînd în cînd, cîte un bărbat grăbit, alergînd cine ştie unde...

Felinarele se aprinseseră deja, iar aerul era rece şi proaspăt.

Mă simţeam bine, deşi eram singur.

De undeva se auzeau chiote şi sunet de trîmbiţe. O petrecere sau o paradă... Mă plictisise atîta linişte şi singurătate.

M-am luat după zgomot şi am ajuns la un bîlci. Nu mă felicitam pentru ideea ce-o avusesem. Un bîlci însemna lume multă, căluşei şi carusele, chiote, beţivi... Tineret care se amuza cu nimicuri, fete rumene care se îndopau cu gogoşi... Nimic să mă atragă. Oameni simpli ce se distrau cu simplitate. Înghesuială şi tot felul de mirosuri. Barăci cu clowni şi atleţi, o menajerie ce duhnea de te înnebunea...

Într-un colţ liniştit, un cort mic şi discret, cu o firmă care anunţa că în el se află Madame Cabliada, celebra ghicitoare care a dezvăluit viitorul în întregul univers, şi chiar mai departe.

Am rîs, uşor amuzat de absurdul anunţului şi am hotărît să intru.

O femeie în vîrstă mă invită să iau loc, cu o voce blazată. Părea plictisită, scîrbită de viaţă. Era îmbrăcată cu gust, te-ai fi aşteptat s-o întîlneşti mai degrabă la o serată din lumea bună, decît într-un bîlci de trei parale.

Mi-a zîmbit uşor, cu o amabilitate de circumstanţă, şi mi-a spus la cît se ridică onorariul.

După ce i-am întins banii, zîmbind la rîndul meu, m-a întrebat ce doream să aflu din viitorul meu.

Mi-am dat seama că încercarea aceea de a pierde timpul putea deveni ceva foarte important. Şi i-am cerut să-mi spună cînd voi muri.

A ridicat uşor din sprîncene.

– Domnule, îmi cereţi un lucru tare ciudat, de obicei, oamenii vor să se ştie dacă vor fi fericiţi, dacă vor fi bogaţi, dacă li se vor

îndeplini ambiţiile... Dar moartea... E suficient că ştim că va veni...

Oricum, dumneavoastră aţi cerut...

Tăiaţi cărţile, vă rog...

Am tăiat şi a început să aşeze repede cărţile mari, de taroc, într-un fel complicat. La un moment dat s-a oprit, le-a amestecat iar şi, stînjenită, m-a rugat să le tai din nou. Am făcut ce-mi ceruse şi a început să aşeze cărţile din nou. Din cîte îmi dădeam seama, ieşea acelaşi lucru.

A vrut să le strîngă, dar am oprit-o, am rugat-o să continue şi să-mi spună ce arătau cărţile, indiferent cît de ciudat i-ar părea.

M-a privit cu îndoială şi mi-a spus, parcă scuzîndu-se:

– Am crezut că ştiinţa mea valorează ceva... Dar în seara asta... Mă rog, aţi vrut să ştiţi cînd veţi muri. Ei bine, cărţile mele spun că aţi murit de foarte multă vreme. Şi nu numai atît. Aţi murit şi ieri, şi alaltăieri, în fiecare zi din ziua în care aţi murit prima dată. Şi veţi muri şi azi, şi mîine, şi în fiecare zi pînă la sfîrşitul lumii!

Mă privi un pic jenată, un pic sfidătoare. Ca soarta.

Iar eu ştiam acum că pentru mine nu mai există izbăvire, ci doar veşnică ispăşire...

premiul pentru schiţă Pentagrama '94

JULES VERNE în banda desenată europeană

Jules Verne a influenţat formaţia spirituală şi artistică a numeroşi creatori de benzi desenate : *Hugo, Francois Schuiten / Benoit Peeters şi Frank Pe (Belgia), Jean Claude Forest şi Jacques Tardi (Franţa), Andreas (Germania), Hugo Pratt (Italia), Walter Fahrer (Argentina), Viorel Pîrligras şi Călin Stoicănescu (România) etc.*

Iată, de exemplu, ce spunea Hugo Pratt: *„Tatăl meu mă punea să citesc Jules Verne, în franceză şi cu atlasul alături (...) Ilustraţiile lui Robida mă fascinau şi cum nu erau suficient de multe pentru gustul meu le completam cu propriile mele desene" (citat din Le desir d'être inutile, convorbiri cu Dominique Petitfax, ed. Robert Laffont. Paris, 1991).*

Dar desenatorii nu s-au mulţumit cu atît şi s-au avîntat cu curaj în adaptarea în benzi desenate a operei verniene. Astfel, între 1941-1993, au fost adaptate 22 de romane ale sale, de către 25 de desenatori din Europa: 12 francezi, 3 spanioli, 2 portughezi, 2 englezi, 2 români, 2 ruşi, un belgian şi un italian.

Desenatorii care au bedeizat cele mai multe romane ale lui Jules Verne: portughezul Fernando Bento (13), italianul Franco Caprioli (4) şi spaniolul Juan Bosh (3).

Romanele cu cele mai multe adaptări în benzi desenate:

– Voyage au centre de la Terra *(7 adaptări: 4 în Franţa, cîte una în Portugalia, Anglia şi Spania)*

– Le tour du monde en quatre-vingt jours *(6 adaptări: 3 în Franţa, cîte una în Portugalia, Anglia şi Spania).*

În fine, să mai notăm că între 1980-1982 în Franţa a apărut revista trimestrială *Le journal de Jules Verne (7 nr.)* dedicată exclusiv *„Călătoriilor extraordinare"* (bedeizate de Wachtz).

Astăzi, mai mult ca oricînd, Jules Verne este contemporanul nostru,

Dodo Niţă

N.A. Mulţumesc şi pe această cale celor care m-au ajutat la documentarea asupra operei verniene şi a adaptărilor sale filmice, discografice şi în benzi desenate: Cedric Billotti, Louis Canee, Paul Laffont, Pierre Pascal (Franţa), Luiz Beila şi Eugenia Silva (Portugalia), Beatrice Niţă şi Cristian Lăzărescu.

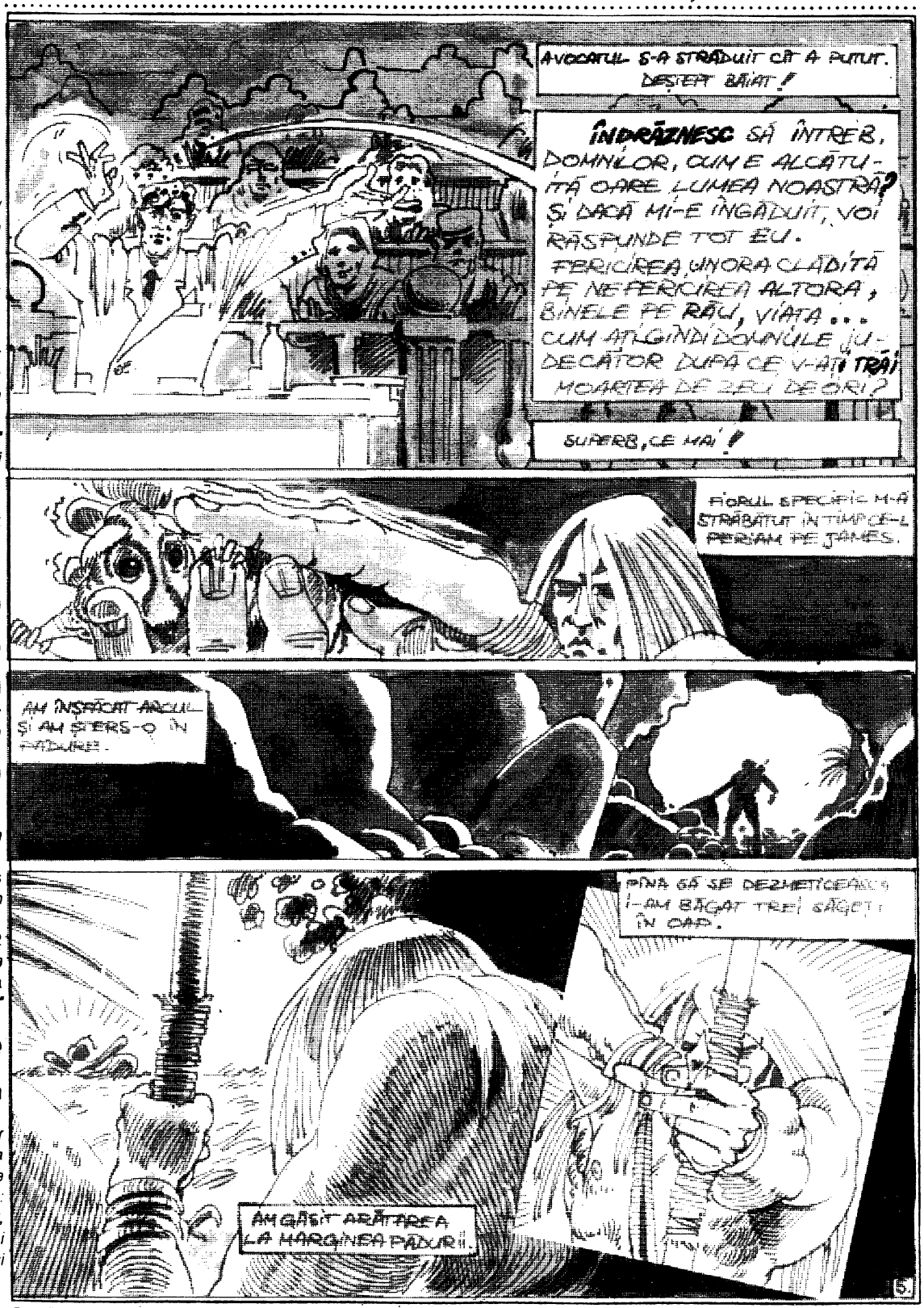

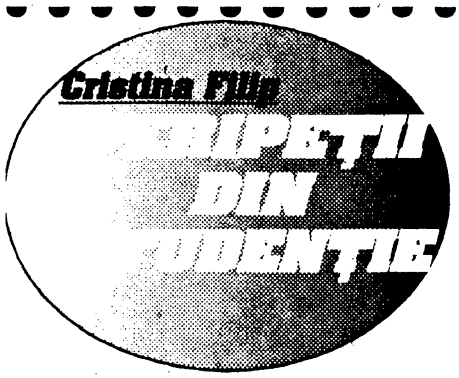
Cristina Filip
ACHIPEȚII DIN STUDENȚIE

Aceasta este o poveste de dragoste, datînd din anii de studenție petrecuți pe Terra. Orice asemănare cu realitatea este pur întîmplătoare. Dacă nu vă plac astfel de povestiri, mai bine nu citiți mai departe. It's terrible waste of time.

Și dacă Tash nu ar fi plecat în excursia aceea aberantă spre Marele Nord!

Dar în definitiv aceasta era mentalitatea cu care trebuia să se obișnuiască.

Alesese acest secol numai din dorința de a fi cu el. Ah, nebună iubire!

Cu o figură tragică porni mașina de spălat – oricum nu reușea să dezinfecteze decît aparent rufele. Muzica porni în bucătărie; ascultă cîteva secunde, apoi o opri. Trebuia să fie mai atentă cum folosea aptitudinile secolului XXIV – Tash putea să intre la bănuieli. Dar acum el era departe... așa că putea să își facă de cap. Aparatul de radio începu să caute cu viteză un post cu muzică adecvată dispoziției ei. Alese un program brazilian de samba și dădu sonorul la maxim. Porni PC-ul de creație și alese unul din modelele proiectate pentru colecția de vară. Îi făcu o modificare de talie și îi schimbă culoarea. Apoi proiectă rochia pe trupul ei, de pe care vechile haine se volatilizaseră. Își privi chipul în monitor – tunsoarea aceasta nu se potrivea ritmurilor braziliene. Părul începu să îi crească, ajungîndu-i la talie, modulîndu-se în încercarea de a realiza coafura încă nedefinită din gîndurile ei. Pînă la urmă se rezumă la un coc clasic din care scăpau șuvițe rebele. Adăugă o fundă imensă de aceeași culoare cu rochia și se privi admirativ în monitor.

Schiță cîțiva pași de dans, apoi se opri încruntată. Ceva lipsea. Modifică dintr-o privire decorul. Un partener... proiectă imaginile înmagazinate în uriașa memorie a computer-ului personal – o mică facilitate a secolului ei și la care Tash nu avea parola *(bineînțeles că încercase de cîteva ori să îi spargă codul, prima oară din joacă pentru a-i demonstra că nu este prea greu... atunci ea zîmbise și îi adusese aminte că s-au cunoscut într-un laborator de informatică, în care teoretic, o viitoare creatoare de modă, nu avea ce căuta; apoi, de cîte ori lipsea ea de acasă, el încerca să afle secretul... pînă la urmă îi spusese că aici își creează ea modelele, și că asta nu este o treabă de bărbați – și doar așa reușise să îi liniștească orgoliul rănit).*

Alese un tînăr înalt, brunet, cu ochii albaștrii... nu, nu se potrivea cu atmosfera incendiară a Braziliei. Se hotărî pentru un dansator profesionist. Imaginea prinse viață și bărbatul se înclină ceremonios în fața ei. Peisajul se umplu de perechi care dansau. Se înclină și ea, în semn de acceptare și amîndoi se pierdură în ritmul divin al muzicii. Auzi ca prin vis vocea lui Tash din hol:

– Iubito, m-am întors!

M-AM REPEZIT LA EA CU O VIOICIUNE DE CARE NU MĂ MAI CREDEAM ÎN STARE ȘI I-AM ÎNFIPT ȚEPUȘA ÎNTRE OCHI.

A!

CORDONUL DE ARGINT MAI FRAGIL DECÎT AL OAMENILOR S-A RUPT IMEDIAT ELIBERÎNDU-I CORPUL ASTRAL.

AM SIMȚIT ENERGIA DESFUNDÎNDU-MI CHAKRELE ȘI CURGÎND ALERT PRIN NADIS AL DRACULUI DE PUTERNIC FLUXUL. ÎMI JUCAU STELUȚE PRIN FAȚA OCHILOR.

Dumnezeule, bine că nu modificase şi holul! Într-o secundă întreg peisajul exotic se evaporă, şi se ascunse într-un colţ al memoriei. Rufele zburară spre uscătorie, înşirîndu-se cuminţi pe sîrmă. Maşina de spălat dispăru într-o nişă din baie. În bucătărie, cuptorul cu microunde fredona o melodie, semn că mîncarea era gata. O faţă de masă, tacîmuri, farfurii şi două lumînări aprinse se aşezară pe masă.

Veni zîmbitoare spre Tash şi i se ghemui în braţe.

– Ce bine că te-ai întors! Totuşi să mă anunţi, nu aş fi vrut să mă găseşti într-o situaţie compromiţătoare! Rîsul ei vesel umplu camera. Tash o privi îndelung, în tăcere. Asta şi încercase să facă, să o ia pe neaşteptate, să afle ce făcea ea în lungile lui deplasări. Şi acum ea parcă îi citea gîndurile.

Normal Tash, asta şi fac, gîndi ea. *Oh, sfîntă gelozie!*

– Tash... am pregătit masa şi...

El îi opri vorbele cu un sărut şi o duse în braţe spre dormitor. Zări cu coada ochiului masa aranjată în bucătărie; întreaga casă era într-o ordine impecabilă. Nu va reuşi să înţeleagă niciodată cum reuşea soţia lui să fie o creatoare de modă de succes, o prietenă şi o amantă impecabilă. În plus, nu o văzuse niciodată gătind sau spălînd, dar nici nu dădea rufele la spălătorie. Era imprevizibilă... ce mai, o adevărată vrăjitoare!

Premiul Curierul Naţional Giurgiu '95

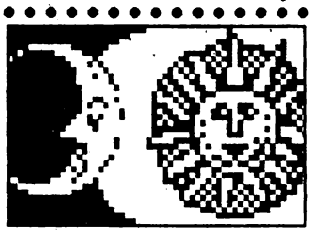

Dan Sociu

Artiştii

Marţienii erau fiinţe lichide. Se năşteau odată cu lumina şi mureau odată cu lăsarea întunericului. Trăiau datorită creaţiilor pe care le zămisleau.

Erau dependenţi de artă, se hrăneau cu artă.

Alergau prin reţeaua de canale a planetei, se întîlneau la răspîntii unde se contopeau şi îşi transferau unul altuia hrana.

Şi, într-una din miile de rotaţii de la naşterea planetei, cineva a zămislit ceva nou şi i-a pus numele de OM.

Astfel şi-a făcut loc în arta marţiană conceptul de ... „estetică a urîtului"!

Imposibilitate

Oamenii invizibili nu se văd cu ochiul liber; probabil au vedenii.

Sinucigaşul

Ridică tremurînd revolverul, îl duse în dreptul tîmplei, formă o rugăciune, apoi apăsă pe trăgaci.

De atunci nu l-a mai durut piciorul...

Conversaţie

„E timpul să devii om, fiule!" „Bine mamă! Cheamă moaşa."

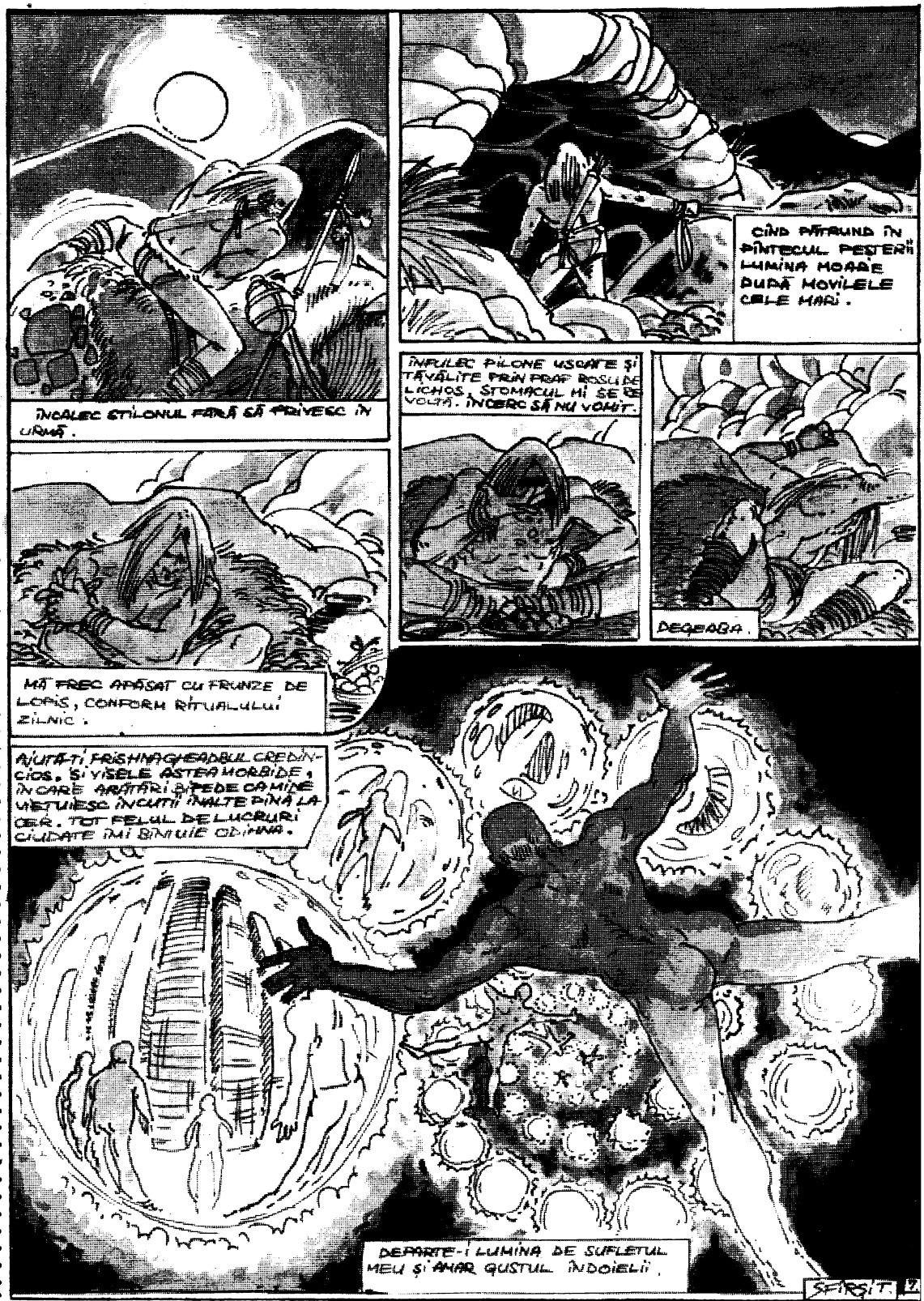

Pe urmele lui Jules Verne... în Portugalia

Nimeni nu contestă faptul că Jules Verne a fost, de cel puţin două ori (în 1878 şi 1884) în Portugalia, la Lisabona, la bordul iahtului său „Saint Michel". Mai mult decît atît, în romanul *La Janganda (800 de leghe pe Amazon)* el vorbeşte cu multă căldură despre Portugalia (via Brazilia) şi portughezi.

Dar legătura spirituală dintre Portugalia şi celebrul scriitor *„Julio"* acţionează şi în sens invers. Astfel, nu numai în această ţară i-au fost traduse toate romanele, dar desenatorul portughez Fernando Bento este cel care a realizat cele mai multe bedeizări ale unor romane verniene (13 dintr-un total de 22), iar singurele două adaptări în BD ale romanului *Mathias Sandorf* au fost realizate tot în Portugalia, de Fernando Bento (1948) şi Eugenio Silva (1983).

Am ajuns în această ţară la iniţiativa

GRUPULUI BEDEFIL DIN SOBREDA (condus de Manuela Colaço şi Luiz Beira) pentru a prezenta o expoziţie de bandă desenată românească şi a susţine o conferinţă pe aceeaşi temă la ceà de-a 14-a ediţie a Salonului Internaţional al Benzii Desenate din Portugalia, „Sobreda BD/95" (Foto 1). Au participat la Salon creatori de benzi desenate din Belgia (Tibet şi Dany), Franţa (Roger Windelocher), Spania (Xabel Areces) şi, bineînţeles, Portugalia (profesionişti – Fernando Bento, José Ruy, Eugenio Silva, Artur Correia, Augusto Trigo, José Garcês, Baptista Mendes, Antonio Vassalo, Lucilo Valdez şi Catarina Labey (Foto 2); amatori, dar nu mai puţin talentaţi, Helder Carrilho, Mara Andrade, Fernanda Vaz, Antonio Valjean, Paula Pina, Nuno Dias, Ra, Rukka Rebello da Silva etc.). Toţi aceştia au expus în cadrul Salonului planşe originale, de multe ori inedite, Catarina Labey şi Tibet, în calitate de invitaţi de onoare, beneficiind de o sală specială.

O altă sală specială a fost dedicată Italiei, fiind expuse extrase din benzi desenate ale 16 creatori italieni, iar una Mozambicului (4 autori). Din România au fost prezentate lucrări ale desenatorilor Nicu Russu şi Ionuţ Popescu.

Programul manifestării a cuprins, pe lîngă acum tradiţionalele şedinţe de dedicaţii, lansarea unor albume de benzi desenate editate de MERIBERICA/LIBER (3 traduceri printre care şi Gaston Lagaffe), BERTRAND *(Hemingway,* tradus din franceză) şi ASA (un nou volum din seria *Prince Valliant,* tradus din engleză) precum şi a numărului 12 din revista CADERNOS SOBREDA – BD, special „Tibet"; 2 conferinţe pe temele „Eu, O consumidor de Banda Desenhada" şi „BD Romena" (foto 3); decernarea premiilor şi, bineînţeles, vizitarea în autocar a regiunii.

Deşi la finele secolului XX, Portugalia sau, cel puţin regiunea Almada, mi-a dat senzaţia că mă aflu în plin univers vernian. Mînăstiri şi biserici, apeducte, mori de maree, palate şi numeroase clădiri din perioada medievală şi precapitalistă se îmbinau într-un tot armonios şi în acelaşi timp exotic cu construcţii futuriste: uriaşul pod de pe rîul Tage (un *Golden Gate* al Europei, construit pe vremea lui Salazar - foto 4), monumentul Cristo-Rei, de 123m. înălţime, oferind o splendidă panoramă a întregii regiuni etc.

Aflînd că, la comemorarea a 90 de ani de la moartea lui Jules Verne, pregătesc pentru cea de-*a 5-a ediţie a Salonului Internaţional al Benzii*

Desenate din România o expoziţie *„Jules Verne în Banda desenată europeană"* gazdele (Luiz Beira şi Eugenio Silva) mi-au oferit cu amabilitate materiale pentru această expoziţie: numeroase fotocopii după benzile desenate de Fernando Bento (adaptări după Jules Verne) publicate în perioada 1961-1962 în diverse reviste portugheze; albumul *Mathias Sandor* desenat de Eugenio Silva (care a înlăturat – pe bună dreptate – f-ul din coada numelui „Sandorf" rusizat de Jules Verne) şi tipărit în 10.000 ex., dar

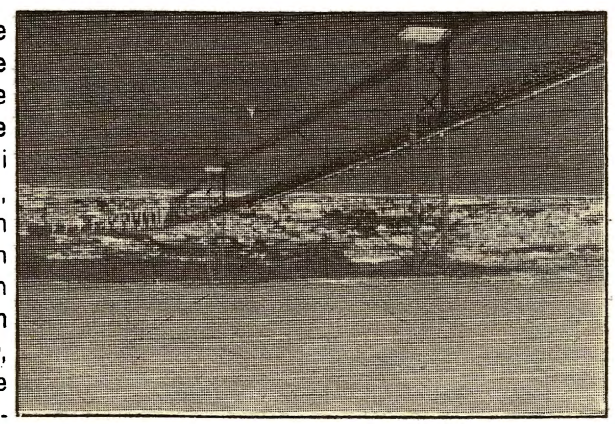

şi fotocopii după albumele italianului Franco Caprioli, ale cărui adaptări după Jules Verne am aflat acum că au fost traduse nu numai în Franţa, ci şi în Portugalia *(Os FIlhos do Capitao Grant, Un Capitao de 15 anos, A Ilha Misteriosa* – 2 ediţii dovedind încă o dată marea dragoste a portughezilor pentru Jules Verne.

Fotoreportaj – Dodo Niţă

MUZICA SFERELOR

COCKTAIL METALIFER SF

În deceniul IX, Germania a oferit universului muzicii mondiale cîteva nume ca ACCEPT, SCORPIONS, WARLOCK, RUNNING WILD sau HELLOWEEN care acum sînt celebre. Pe lîngă acestea au mai existat, însă, cîteva trupe care, deşi nu s-au bucurat de o recunoaştere generală, au însemnat, totuşi, ceva pentru rock.

Un asemenea caz este formaţia DESTRUCTION ce debuta în 1982 cu albumul SENTENCE OF DEATH. Prin creaţiile lor, ei au deschis drumul spre noul stil, thrash, reprezentînd practic umerii pe care s-a sprijinit mult galonata, de mai tîrziu, KREATOR.

Piesele trupei DESTRUCTION aveau un sound brutal, dar trebuie ţinut cont de contextul în care ea se manifesta. Ceea ce părea atunci "o duritate extremă", astăzi nu mai impresionează în acelaşi grad din acest punct de vedere. Şi să ne amintim cîţi s-au speriat, la vremea respectivă, de sonorităţile "bunicilor" BEATLES...

Tematicile abordate de versurile DESTRUCTION au ca notă distinctă accentele depresive. De pildă, albumul al doilea se numeşte INFERNAL OVERKILL (1984) care s-ar traduce "Exagerarea infernală"; al treilea: ETERNAL DEVASTATION (1986) - "Devastarea eternă... Sau piesele TOTAL DISASTER - "Dezastru total, UNITED BY HATRED - "Uniţi prin ură", BESTIAL INVASION - "Invazia bestială", UPCOMING DEVASTATION - "Devastarea care va veni", MAD BUTCHER - "Măcelarul nebun", BLACK DEATH - "Moartea neagră", SURVIVE TO DIE - "Supravieţuieşte pentru a muri". Tonul macabru abordat accentuează ideile lor antinaziste, antirăzboinice şi disperate cu privire la modul umanităţii de a fi acum şi într-un posibil viitor negru...

Succesul lor este reprezentat de albumul RELEASE FROM AGONY - "Eliberare din agonie" (1987), precedat în acelaşi an de EP-ul MAD BUTCHER. Albumele LIVE WITHOUT SENSE (1989) şi CRACKRED BRAIN (1990) încheie o carieră UNDERGROUND remarcabilă a unor tipi care nu s-au sfiit să exploreze noi şi noi căi ale metalului, indiferent de opinia aproape generalizată de respingere a acestuia. În 1992, a fost editat un THE BEST OF DESTRUCTION, dublu LP ce conţine multe dintre succesele acestei formaţii, printre care şi superbul început BEYOND ETERNITY - "Dincolo de eternitate" al albumului RELEASE FROM AGONY.

De la DESTRUCTION am să trec la trupa de heavy-metal, JESTER'S MARCH care acum 4-5 ani reprezenta una din speranţele rock-ului german, dar care, după numai două albume, BEYOND şi ACTS, s-a destrămat. Însă, doi membri ai acesteia, Martin Hirsch (bass) şi Olaf Bilic (voce), alături de Jörg Michael (tobe) şi Uwe Baltrusch (chitară), ambii de la MEKONG DELTA, au format supergrupul HOUSE OF SPIRITS. Primul album al acesteia se numeşte TURN OF THE TIDE (1994), fiind un disc conceptual care are ca tematică o povestire SF care într-o adaptare după revista HEAVY METAL MAGAZINE sună cam aşa:

"După un război distrugător, supravieţuitorii oraşului înconjurat de munţi, Tarsil, au pierdut vechea tehnologie avansată. După sute de ani de lipsuri în hrană şi medicamente, avînd însă o medie de vîrstă ridicată, tarsilienii au creat un sistem de viaţă ce a fost introdus într-un computer. Astfel, viaţa le va deveni o realitate artificială (...virtuală?). Mulţi dintre ei apelau la droguri şi foarte puţini mai credeau că zeul lor Namir îi va salva. În plus, comunitatea se afla sub dominaţia unui dictator şi cei mai mulţi dintre ei erau sterili datorită consumului exagerat de droguri. Naşterile reprezintă un eveniment repetat la intervale de decenii. Totuşi, în comunitate s-au născut doi fraţi gemeni, Ania şi Sean. Mama lor a murit la naştere, dar ei vor fi crescuţi cu mare atenţie. Printre alte particularităţi, li se va dezvolta telepatia, iar noaptea visau că îl detronează pe dictator. Acest lucru se va afla şi cei doi sînt încarceraţi. Sean reuşeşte să evadeze, dar Ania fusese transferată în închisoarea din oraşul cyborgilor, Khazar. Ea este tratată, totuşi, ca un oaspete de către dictator cu care se înţelege, de altfel, foarte bine. Ea află că strămoşii ei îi trataseră pe cyborgi drept sclavi, iar cînd aceştia şi-au recăpătat libertatea, s-a declanşat războiul. În acest timp, Sean, prin capacităţile sale telepatice reuşeşte să distrugă sistemul de apărare al cyborgilor şi să pătrundă în palat pentru a o salva pe Ania. Aici îşi va găsi sora alături de tiran pe care îl împuşcă. Însă, cum aceasta reprezenta punctul-cheie al sistemului din palat, moartea lui a generat distrugerea instantanee a întregului edificiu, cei doi fraţi gemeni fiind şi ei trimişi în nefiinţă.

Dincolo de firul trepidant al acţiunii, textele descriu mai mult părţile emoţionale ale poveştii... iar sunetul nu capătă accente deosebit de "grele"...

Remus CERNEA

INTERVIU ÎN EXCLUSIVITATE

- Consideraţi că Rock-ul este pentru muzică, ceea ce reprezintă SF-ul pentru literatură?

Norman Spinrad - Într-un fel, da.... În plus, eu cred că sînt multe legături între Rock şi SF.

- În special cărţile dumneavoastră...

- Da, cărţile mele, dar şi altele, cum ar fi unele din genul CYBERPUNK ale lui GIBSON, STERLING, SHIRLEY.

- Şi DAVID BRIN în THE POSTMAN are un personaj important care este HIPPIE.

- În THE POSTMAN? Nu-mi amintesc prea bine cartea, dar DAVID BRIN nu este HIPPIE, te asigur...

- Ce părere aveţi despre opera lui FRANK HERBERT?

- Îmi plac primele trei romane din seria DUNE, dar nu şi continuările. Primele trei sînt excelente şi foarte importante pentru SF dar următoarele sînt *doar* o altă serie. Îl apreciez şi pe PHILIP K. DICK. Unele cărţi ale lui ORSON SCOT CARD îmi plac, altele nu, dar oricum este un mare scriitor.

- Iubiţi în mod deosebit o carte; consideraţi că una din cărţile dumneavoastră este cea mai bună?

- Corect ar fi să nu le judec eu. Dar oricum BUG JACK BARRON, MAŞINĂRIA ROCK AND ROLL, ALTE AMERICI...

- Unele din cărţile dumneavoastră au fost interzise în ANGLIA, GERMANIA... BUG JACK BARRON, VISUL DE FIER, OAMENI ÎN JUNGLĂ...

- Da, dar a fost o situaţie diferită. În ANGLIA, BUG JACK BARRON a fost pus sub interdicţie de către distribuitorii particulari pentru cîteva săptămîni doar, iar VISUL DE FIER şi OAMENI ÎN JUNGLĂ au fost interzise de către guvernul german pentru opt ani pînă să apară, totuşi, pe piaţă. Marea diferenţă este că în ANGLIA, guvernul şi Camera Lorzilor au susţinut cartea pe cînd în GERMANIA guvernul a fost cel care s-a opus.

Au consemnat
LADY MAY şi
REMUS CERNEA

partea a doua a interviului şi declaraţia scriitoarei Wood Lee în numărul viitor

„O bunică de-a mea a venit în America acum o sută de ani de la Cluj."

ZILELE „QUO VADIS?" '95

s-au acordat premii în valoare de două milioane de lei

Premiile concursului literar

Iocul I
DĂNUŢ IVĂNESCU (Ploieşti) - *Pînă la un punct*

Iocul II
LADISLAU DARADICI (Deva) - *Ospiciul*

Iocul III
LIVIU SURUGIU (Roşiori de Vede) *Burta*

Menţiuni:
Costi Gurgu - Iertarea
Don Simon - În umbra zidurilor

Premii speciale (în cărţi)
„Ion Vinea" - Ana Veronica Mircea
„QUO VADIS?" - Cătălin Sandu (Galaţi)
„JSF" şi „RUFOR"
Monica Nicolau (Bucureşti)
„Curierul Naţional"
Cristina Filip (Ploieşti)

Premiile speciale au fost sponsorizate de editurile Nemira, RAO şi Vremea.

Premiile concursului de arte vizuale

Grafică
Iocul I Sergiu Grapă (Iaşi)
Iocul II Alina Leon (Brăila)
Iocul III Ionuţ Bănuţă (Ploieşti)

Menţiuni
Petrică Ciobanu (Giurgiu)
Lucian Băbeanu (Bucureşti)

Machete
Iocul I Lucian Băbeanu
Iocul II Silviu Juravski (Brăila)
Iocul III Cătălin Baciu şi Marian Coman (Brăila)
Menţiune Tălpeanu Alexandru (Giurgiu)

Design vestimentar
Monica şi Mariana Gherghi (Giurgiu)

Pictură
Iocul I şi III nu s-au acordat.
Iocul II – Florin Grofu (Giurgiu)

Juriul: Mihai Ciochia, Mariana Şovărel şi Dunia Pălăgeanu

Zilele au început în jurul orei 18 cu o pseudoconferinţă, avînd ca temă subiectul *DRACULA*, de la care o bună parte a asistenţei s-a retras.

(Poate că giurgiuvenii ar trebui să renunţe la organizarea Zilelor cenaclului Quo Vadis? - adică a unei după-amieze şi unei dimineţi - în favoarea unui Festival cu o durată de trei zile, fiindcă experienţa, buna organizare, fondul de premiere şi participarea numeroşilor fani şi scriitori sînt atribute de care ar trebui să ţină seama).

A urmat o prezentare a Editurii Nemira, susţinută de Emil Bărbulescu şi lansarea cărţilor „Copiii lui Faraday" de N. LEE WOOD şi „Alte Americi" de NORMAND SPINRAD în prezenţa autorilor. *(Mulţumim încă o dată Editurii Nemira, în special domnilor Emil Bărbulescu şi Vlad Popescu, pentru prezenţa la Giurgiu a celor doi scriitori)*

După cină PETER LEB a făcut o amplă expunere a fenomenului OZN în România şi în lume, susţinut din sală de George Ceauşu.

A urmat un minirecital de muzică electronică datorat lui Dan Chiriţ, şi obişnuitele discuţii pe grupuri şi grupuleţe. Se pare că eternul cenaclu de noapte a lipsit.

A doua zi, după micul dejun, a urmat o lungă aşteptare a oficialităţilor, pentru deschiderea oficială a *Expo Art-SF* apoi o şi mai lungă aşteptare a reprezentanţilor postului local de televiziune care ori au fost deosebit de solicitaţi pe parcursul manifestării, ori au o părere, cel puţin ciudată, despre evenimentele culturale şi informative fiindcă lansarea unei cărţi *la Giurgiu* ce constituie debutul mondial al unei scriitoare americane a rămas neînregistrat.

Zilele s-au încheiat cu o prezentare a editurii RAO (Ţic Gherasim) care, se pare, va devenii concurenta numărul unu, în materie de SF, a editurii Nemira.

Un alt „–" al *Zilelor Q V?* a fost *(paradoxal - ar spune unii, firesc - alţii)* concursul literar; nefiind structurat pe secţiuni şi/sau genuri şi avînd la dispoziţie doar două zile pentru lecturarea a 250 pagini, cei patru membrii ai juriului *(Adrian Bănuţă, Sebastian A .Corn, Mara Popa, Mihai Dan Pavelescu)* au premiat în funcţie de gust - soft/hard.

Un „–" şi pentru *iepuraşii* care au tot fost premiaţi la ultimele concursuri, sau pus pe tînjală şi ne-au trimis ce au răzult de prin sertare. Dar dacă nu e, nu e!

Adrian Bănuţă